

A MAGYARASSZONYY

Feltámadunk!

Payer Antal felvétele.

LAPITOTTA: BERTA ILONA. SZERKESZTI: AMBRÓZY MIGAZZI LAJOSNÉ GRÓFNÉ

KIADJA A

A MAGYAR ASSZONY KÉPCSARNOKA

Berta Ilona
a MANSz. kulturális osztályának elnöke.

Brossek Rudolfné
a MANSz. ifjúsági osztályának elnöke.

A ceglédi MANSz. leányköre.

A

tár
a n
ju
elg

a
ze
m

sz
kő

kü
eg
ha
a
ly
as
és

ko
ke

ko

sz
vé
az
D
ell

be

ke
hit
ma

ne
zet
ell
ap

és
ny

A MAGYAR ASSZONY

XIII.
Évfolyam
12. szám

A MAGYAR ASSZONYOK NEMZETI SZÖVETSÉGÉNEK LAPJA -
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: VII. RÓZSA-UTCA 23.

TELEFON
31-4-20

ASSZONYOK – VIGYÁZZATOK!

A magyar asszonyok már a nemzeti katasztrófa kezdetén megérezték, hogy az ország feltámadásának első biztosítéka az egység kiépítése és legnagyobb ellensége az átkos széthúzás. Mikor a mi összefogásunk a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségében másfél évtizeddel ezelőtt kifejezésre jutott, a mindig csilgathatlan asszonyi intuíció a legerősebb fundamentumra építette fel a maga elgondolását.

Megindulásunkhoz Istent hívtuk segítségül és a krisztusi szeretet nevében bontottunk zászlót a megcsontított haza, kifosztott nemzet és aláaknázott erkölcsi világrend védelmére. Alapított szervezeteinknek, a Krisztust hívó magyar asszonyok különböző felekezeteinek kézfogása volt ez a nagy magyar akarás, a nemzetvédelmi munka érdekében.

De éppen így kezelt nyújtott egymásnak a város és a magyar falu asszonya is. Csodálatos szeretet virágzott ki a szívekben és az eddig egymást hírből alig ismerő, különböző életviszonyok között felnőtt asszonyok testvérek lettek, mert érezték, hogy ezt parancsolja a haza érdeke.

Azokban a napokban éreztük meg először a nagy igazságot, hogy nem lehetnek társadalmi különbségek az ezeréves magyar hazától megfosztott, egyformán szenvedő és gyermekeik jövőjében egyaránt halálraítélt magyar asszonyok között. Ha feltámadást akarunk, ha ellenségeink könyörtelen halálós ítéletét kivirágzó életre akarjuk változtatni, úgy nem lehet társadalmi kasztkokba szorítanunk a magyarságot, nem lehet születési előnyökre hivatkozva, kisebbségek műveltségét elmevetve osztályoznunk a magyart és magyart. És a mágnásasszony keze megtalálta és megbecsülte a falu munkás asszonyának dologtól kerges kezét. Indult a munka egyforma lelkesedéssel, egyforma szívóssággal és egyforma hittel a Csonkaországban.

Az áldásos, szent egység csodát művelt. Az asszonyi szív ledöntött minden mesterséges korlátot. Egymást megbecsülve, egymást támogatva, egymást kiegészítve dolgoztak másfél évtizeden keresztül a jobb magyar jövőért a hűséges magyar asszonyok.

Ezt teszik ma is. Tizenöt esztendő nagy és áldozatos tevékenysége után magunk is csodálkozva láthatjuk: milyen hatalmat eredményezett a mi áldásos összefogásunk.

De éppen most, elért nagy teljesítmények áttekintésénél kell felemelnünk figyelmeztető szavunkat. Mert ennyi lángoló hazaszeretetből fakadó munka és ennyi tett nem maradhatott észrevétlenül. És nekünk nemcsak a barátainkkal és nemzeti munkánk barátjaival kell számolnunk, hanem azzal is, hogy minden nemzeti munkának ellenségei is vannak. Elsősorban kint a határokon túl. De folyton érezhetjük, sok jobblól felismerhetjük a belső ellenség munkáját is. Célja a külső és belső ellenségnek ugyanaz: lehetetlenné tenni a magyar Feltámadást, örökre megfojtani a magyar jövőndőt.

Asszonytestvéreim! Tizenöt esztendő közös útja bátorít fel arra, hogy messze harsogva intsek benneteket: Asszonyok, vigyázatok!

A mi legnagyobb kincsünk, erőnk örök forrása az egységünkben él. Ezt kell őriznünk, ezt kell védelmeznünk, nehogy megbontsák azt, mert akkor csökken az erőnk és nem lesz többé új hitet adó, csüggedést felejtető, új akarásokat, fokozott nekilendüléseket gyümölcsöző forrás a magyar asszonyok hite, reményége és szeretete a magyar férfiak számára sem.

Asszonyok, vigyázatok! Zárjátok szívetekbe a mi egységünket minden formájában. Soha nem tudhatjuk, hogy a hangzatos szavakkal hozzátok közeledő, egymás ellen uszítók nem-e nemzetünk jobb sorsát veszélyeztető ellenségek? Míg lappangva álgazságokat hirdetnek, titokban külső ellenségeink felé sandítanak és együtt örülnek minden elszórt gonosz mag kicsirázásának, minden apró tettnek, amellyel a szeretet parancsa ellen vétnek egymás ellen a magyar asszonyok.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének mindent összehozó keretein belül szeretettel és szeretetben dolgozik az ország hazaszerető asszonytábora. Őrizzük az eredményeket mindnyájan, a magunk, gyermekeink számára, mert a mi egységünkben épül fel az új magyar jövőndő.

VIRÁGOK VÁROSA

IRTA: TORMAY CECILE

(III. folytatás.)

A torony szomszédságában, egy szűk kis utcának a neve még ma is arról a szomorú időről beszél. A „halál sikátorának“ hívják! Vagy hatszáz év előtt neveztek el így, mikor a nagy pestisjárvány idején, erre vitték ki egy gödörbe a halottakat. A templomok jajszóval teltek meg. Firenze lakosságának egyharmada veszett oda s a dőghalál angyala még mindig aratva szállt el a város felett. Ekkor történt, hogy a szép Ginevra de la Amierit elragadta a halál.

Anya és férje — kihez akarata ellenére kényszerítették — sirva állták körül koporsóját, ő pedig úgy feküdt a ravatalon, mintha egy boldogtalan élet után végre arról álmodhatnék, akit nem volt szabad szeretnie... Aztán eltemették a Campanile tövében. De éjnek idején, két rabló kincset sejtve az úrnő kontósán, feltörte a sírját. Alig hogy a fosztogatáshoz fogtak... csodák csodája — megmozdult Ginevra de la Amieri. A hűvös éji lég magához térítette — csak tetszhalott volt. A rablók eszük nélkül menekültek, ő pedig iszonyodva kelt ki sírjából és elindult haza. Bezörgetett a kapun, de a férje fogvacogva rimázkodott az ablakács mögül: „Jó lélek, ne kísérts, térj meg sírodba“ — és nem nyitott ajtót neki. Ginevra most az anyja palotájához rohant: „Anyám, nyiss ajtót!“ — Az anyja szenteltvizet hintett ki az ablakon, mondván: „Ha jó lélek vagy, térj meg sírodba“... Megtagadta hát mindenki!... Hová men-

jen?... És ekkor egyszerre elindult régi kedves háza felé. A hű szerető nem kérdezte, él-e vagy holtan jött-e hozzá, ő csak arra gondolt, hogy eljött végre és kitárta előtte karját...

Másnap aztán minden templomban misét mondtak Ginevra de la Amieri lelke nyugalmáért s mialatt a harangok zúgtak, az Arnomenti pásztorok azt mesélték egymásnak, hogy egy ifjú lovagot s egy szép halvány asszonyt láttak a siénai úton... Ki tudja, hová mentek?... De bárhová is vezetett az útjuk, a boldogság ösvényén jártak ők... És aombok felett áldóan nézett utánuk a Duomo, melynek ívei alatt, csendes imákkal újból eltemették Ginevra Amierit...

Büszke alkotás ez a székesegyház!... Hat emberöltőn át hat építész hordatta halomba az óriás márványtömegeket, de a kupolához nyúlni egyik sem mert. Végre feltűnt a lángeszű Filippo Brunelleschinek a csillaga, aki aztán feltette Firenze koronátlan királyának a homlokára azt a gigászi koronát, amelynek csak egy elődje volt a világon, a Santa Sophiá-ban és egy utódja lett, a Szent Péter kupolájában... Oly merész, oly szép ez a műremek, hogy még Michelangelo is, mikor Rómába ment, hogy a Péter-templom kupuláját megalkossa, a Duomo koronájára függesztette búcsúzó tekintetét és megilletődve így kiáltott fel:

— Elmegyek és megkísérlem létrehozni a

testvéredet, de túlszárnyalni nem foglak tudni soha!...

A Duomo belseje agyagszínű falaival olyan sívár, hogy szinte azt hihetné az ember, alkotói megfélemedtek róla, jóformán csak az emlékek népesítik be. Az óriási úrban, az oltár mögött, mint egy eltévedt kísértet fehérlik Michelangelónak egy befejezetlen Piétája, az utolsó márványdarab, mit a mester vésője érintett. A sírjára szánta, de a sír hamarabb elkészült, mint a szobor. Ennek a szobornak a közelében egy véres mise emléke kísért, mely alatt, épp Úrfelmutatáskor, a Pazzi-összeesküvés legyilkolta az ifjú Giuliano Medicit. Barátai holtan buktak le a földre, míg bátyja, Lorenzo sebesülten menekült a sekrestyébe s csak egy tölgyfa-ajtó állt őrt a Magnifico, Firenze és a Mediciek eljövendő aranykora felett.

E véres jelenetnek a kapu mellett mozdulatlan szemtanuja volt falfestményén a híres zsoldoskapitány, John Hawquod, ki, ha van lelkük a képeknek, keservesen szenvedhetett a vérontás alatt, mert egyetlenegyszer, ekkor nézett tétlenül végig egy tusakodást. El sem hinné az ember, hogy ez az ájtatos lovag, aki már vagy 500 esztendeje itt a templomban tölti idejét, ahogy sem szerette a szelíd erkölcsöket és a tömjénfüstöt. Azt beszélnek róla, hogy mikor alamizsnáért két kolduló barát így hálálkodott:

— Adjon Isten neked békét! — dühösen rájuk rivalt:

— Az ördög vegye el tőletek alamizsnámat, nem tudjátok, hogy én a háborúból élek és a ti békétektől éhen halok?!

Középkori hang ez, mely megszólal a zsoldoskapitány ajkán. Pedig a középkor már lejárt és bevégezte munkáját. Felfedezte az Embert, aki visszagondol arra, mi volt ő az antik világban és arról álmodik, mivé kell lennie a renaissancban. Ezt a munkát Dante, Giotto, Petrarca és Boccaccio végezte el, — dicsőségére legyen mondva: Firenze egymaga!...

A régi és az új világ között áll Brunelleschi, a renaissancé építészet megteremtője, kinek márvány sírja ott világít a Duomo homályában. Az óriási kupola alatt, mit ő adott Firenzének s a szegény kis emlék alatt, mit Firenze adott neki, alussza örök álmát a nagy ember. Mert nagy volt ő a szó teljes értelmében, mint művész és mint ember egyaránt. Bebizonyította annál a híres

A boldogság ösvényén jártak ők...

pályázatnál, mikor a keresztelő kápolna kapuja előtt a toscan szobrászat első fénykorának négy nagymestere mérte össze erejét. A részrehajló bírák a pályadíjat az ünnepelet Brunelleschinek ítélték oda. De ő a magáé mellett látva a névtelen Lorenzo Ghiberti pályamunkáját, beismerte versenytársa fensőbbiségét és visszalépett.

Hogy mennyire megérdemelte Ghiberti ezt a nagylelkűséget, ékesen szól arról a bronzkapu, mely magába foglalja művészetének egész történetét. Amit az izmos, fiatal kéz elkezdett, azt negyven évi munka után az aggastyán reszkető keze végezte be. Megható a gondolat, hogy egy művészelet minden verejteké arra a megzöldült bronzra hullott s hogy afelett gyöngült el két szem, amelyik szebben látott a többi halandó szeménél.

— Félek — mondotta egyszer barátainak Michelangelo — az Isten megirigyli Firenzétől Ghiberti remekét s esz éjjel majd elragadtatja angyalaival, hogy a Paradicsom kapujává tegye...

És bár az angyalok nem vitték el a remekművet, mégis a Paradicsom — a művészet földi Paradicsomának — a renaissancnak a kapujává lett, melyen át diadalmasan vonult ki a világba — a tizenötödik század!...

(Folytatjuk.)

OLTÁRTÚZ VÁRKONYINÉ BERECZ IRÉN NOVELLÁJA

Már levágták a gabonát és Káin elégedetten nézett szét a csürben. Megesurgatta tenyerén az aranszínű szemet s tekintetébe kapzsi láng csapott. Bár odaát, a másik hombár is tele van már, mégis boldogan járta, hogy odakinn, a szérún, erős ösvérek néznek körbe-körbe s széles patájuk nyomán ragyogva perdülnek a nehéz, kövér szemek.

Arnyék vetődött a hombár nyílására s a nap fénybe Abel alakja rajzolódott.

— Nagy volt az áldás, bátyám, — mondta megmagatoltan. — Oltárt kell emelnünk a feletünk lakónak.

Káin kelletlenül vonta el a száját:

— Nem jött még el az idő, — nézett a földre. — Még nem készítették el az asszonyok az első pázskát.

— Nem jól szólasz, testvérem, — mondta szelíden Abel. — Előbb áldozunk a Hatalmasnak!

Káin mordult valamit, de Abel nem értette. Gyöngéd, szinte asszonyosan finom kezét simogatva tette a Káin barna, erőszimú karjára.

— Úgy gondoltam, ha lebukik az ég tűz és újra felkel, kimehetnénk oda, ahol legközelebb ér a föld az éghez és felrakjuk az oltárt kövek-ből.

— Nincs érkezésem, — dörrént meg Káin hangja. — Kevés idő előtt szólított az asszony, hozzá kell mennem.

— Az asszony várhat, — nézett rá Abel szomorúan, — de mit tudod, az Égbenlakó vár-e?

— Eh! — mondta durván Káin, — ő is várhat. Van elég ideje. Arra tanított Éva anyánk, hogy a Hatalmas örökéletű. De tőlünk... — nézett maga elé komoran, — elvette... És helybe adta a halált...

— Vétkezél! — ijedt meg Abel. — Ő hall mindent és jaj lesz nekünk!

Káin nem hallgatta az öccse szavát.

— A halált...! — villant sötétet a szeme. — Tudod te, mi az a halál?

— Nem tudom, — révedt el az Abel szeme, — de azt hiszem... talán csak elmegyünk innen... Oda, ahol a Hatalmas lakozik.

— Hát a gödölye, akít levégysz? — nevette Káin gúnyosan, — meg a többi élő, akít megészünk?

— En nem élek hússal, tudod, — mondta Abel, — bár azokat nekünk adta a Hatalmas, hogy szolgálják életünket. De én sajnálom szívükbe bocsátani a halált, mert ők is örülnek az életnek.

Káin dörmögött valamit és kiment. Abel lassan lépkedett a nyomába. Fájt neki bátyja beszéde, szerette volna, ha mielőbb felgyújtják az

áldozati oltárt. Hát utána ment. Odakinn az ég tűz öntötte fényét; melegen ragyogott minden köröskörül. Mint az a sárga kő, amit nem régen hasított ki a Káin baltája a hegyből s amit azóta féltve rejteget barlangjában. Távolsabb gödölyék játszadoztak, komolyszemű anyabarányok heverték szanaszét, kérődzve figyelték a fiatalok ugrándozását. Káin megállt és ki-nyújtotta karját.

— Azt nekem addod, — mutatott egy bárányra. — A legkisebb fiam nagyon akarja.

Abel a bárányhoz lépett. Kezét beletúrta a hófehér, selymes gyapjába és megrázta a fejét.

— Ezt nem lehet, — mondta komolyan. — Ezt a Hatalmasnak szántam áldozatul. Adok a fiadnak másikat.

— Efráim ezt akarja. És én már azt mondtam neki, hogy az övé lesz.

— En is azt mondtam a Hatalmasnak, hogy az övé lesz, — nézett rá szelíden Abel. — Ne engedd, bátyám, hogy hangosan doboljon a vér a homlokodban, az nem jó neked és tölem is elveszi az örömet. Ha ilyen sötét lesz az arcod, én nem tudok aludni az éjszaka.

Káinnak megrándult a szemöldöke.

— Nem adod?

— Nem lehet, testvér.

— Ahány ujjad van a két kezeden, annyit mérő gabonát adok érte neked, — mondta Káin komoran. De a másik annyit mondott még most is:

— Nem adhatom.

— Kétszer annyit adok! — mordult fel Káin és ökölbeszurult a keze, mert maga is sokallotta, amit ígért. De a kisleányt igen szerette és különben is úgy gondolta, hogy keveri a gabonát. A tavalyi buza összekeveredett a veremben és szagot kapott. Nem tudja használni az asszony.

Abel összekulcsolta a kezét.

— Ne vedd el az álmat a szememről, bátyám! — nézett Káinra könyörögve. — Tudod, mindig fájdalomt érek a mellemben, ha téged haragosnak látlak!

Káin rántott a vállán és tovább ment. Fiatal lány hajladozott a fűben és virágot szedegetett. Fehér, karcsú nyakán megcsillant valami. Káin hozzálépett:

— Mi van a nyakadon?

— Atyám hozta a hegyből, — mosolygott a lány. — Nekem is, meg testvéremnek is. Anyámnak is van ilyen ragyogó köve.

Káin ránczta Abélre.

— Hol vetted?

— Odafenn, — intett Abel a hegyek felé. —

Gyermeknek, asszonynak való játék. Baltával vágtam ki a köből.

Asszony közeledd feljűk, a Káin felesége. — Látod? — nézett Káinra panaszosan, — mi van ennek a lánynak a nyakán!? Ilyen körve ragyognak az égen, mikor kialszik az égi tűz és ideleln csend van és sötétség... Te nem hoztál nekünk ilyen!

Káinnak megvillant a szeme. — Hallgass! — rivallt az asszonyra és fölemelte öklét. De szeme vágyódva tapadt a csillogó körre, mely szikrázva verte vissza a ráhulló napsugarat. Abel elmosolyodott.

— Ha talállok, hozok nektek is, Ráchel, — nézett az asszonyra. — Neked is, meg a leányaidnak is.

— Nem kell! — nézett rá komoran Káin. — Ha a bárányt nem adod, semmi sem kell, ami töled való!

Másnap Abel éppen a nyáját terelgette, mikor Káin kilépett a barlangjából. Könnyű kis állatbört vetett a dereka köré és Ábelhez lépett.

— Azt gondoltam, öcsém, hogy mégis felépitjűk az oltárt. Ha te is akard, indulhatunk. Csak a gabonáért lépek be a verembe.

Abel csodálkozva nézett utána.

— A régiből hozol? — kérdezte. — Nedves az és páskának sem alkalmas. Hogyan akarsz azzal áldozni a Hatalmasnak?

Lehajolt s a selvényapjás gödöljét, a legszébbet, legféhérebbet nyaka köré kerítette. Káin sötéten pillantott rá, de nem szólt. Összevarrt juhbört töltött meg a dohos, penészes gabonával és morogva vetette vállára. Elindultak. A nap akkor bűjt ki a hegy mögül, de túljutott a delelőn, mire a tetőre érték. Abel követet hasított a hegyből. Fehér, gyöngédvonalú tésztén patakzott a verejték, mire baltáját leeresztette. Szépen, gondosan rakta egymásra a kődarabokat, olyan magasra, hogy kinyújtott kezével alig tudta elérni. Káin mogorván nézte. Aztán ő is összekapart valami kis földkupacot, apró kötörmeléket rakott rá, amik az Abel baltája nyomán széthullottak, ágakat hozott az erdőből, azt is föleberakta és ráöntötte a gabonát. A nap már lefelé szállott. Messze, a völgyön is túl, mely víz sötétlett, abba készült éppen alábukni. Abel az oltárra tette a megkötözött bárányt és kését ráemelte. A gödölve halán begetett és vére megfestette az oltár követét. Káin gyúosan nevetett.

— Lámcsak, hát szívébe bocsájtottad a halált mégis!? — nézett kajánul öccsére. De Abel szeliden nézett rá vissza.

— Visszaadom annak, ki nekem adta. — mondotta csendesen. — Gyujtsuk meg az oltárt testvérem!

A két oltáron lassan, nehezen gyulladt meg a tűz. Abel még fát hozott a magáéra, erős, síma fatönkökkel rakta körül a kiszenvedett bárányt, hogy annál jobban égljen. Egy erős, hatalmas husángot félredobott, nagyon hosszúnak találta. Csend volt. A nap már beeresz kedett abba a távoli vízbe, a két oltár füstlőgött, apró lángocskák lobbantak rajta, végre az

egyik, az Ábelé, lángbaborult. Az illatos fa vídában, pattogva égett, lángjai kígyózva, sodródva kerülgettek egymást, mintha versenyzőnének, melyeknek lesz nagyobb a lobogása. Káin oltáran füstlőgött a nedves, dohos gabona. Füstje maró volt és nehéz. Lassan gomolyogva terült szét a földön és könnyesre marta Káin szemét. A férfi összevonta hozontos szemöldökét, gyűlölődő, gyanakvó szemmel nézte a másikat. Abel kitárt karokkal állt a lobogó, égő oltár mellett. Szemét az ég felé emelte, melyen egyenként bűjtak elő a csillagok. Imádkozott. Szívében hozannát zengett az öröm, arcán a hála és szeretet könnyei peregtek végig. Káin csak egyre nézte. A felcsapó lángok fényében Ábel alakja magas volt és karcsú, mint a legnemesebb cédrus. Arca és keble fűrdött a fényben, de háta mögött feketén mozgott az árnyéka s a földön ott hevert a félredobott husáng. Káin lassan felállt. A füstlőgő, penészes búza szaga ráült a mellére és fojtogatta. A gabona csak alig úszkósódott, füstje egyre alacsonyabban szállott. Kialudni készült. Káin maga sem tudta, mit akar, mikor elindult Ábel felé. Lassan, nesztelenül lépdelt, pedig csak arra gondolt, hogy úszköt hoz amonnan, hadd gyulladjon fel jobban az oltár. Amazé hogy égi! Hogy lángol, hogy csapdok, hogy sístereg! Hirtelen a fényes kő is eszébe jutott, amit Ábel talált. Miért ő — gondolta, — miért nem én? És a bárányt sem adta nekem... Inkább leölte, elégeti, nincs belőle haszna senkinek... S az oltár is... Miért égi jobban az ő oltártúve? Talán ő a jobb, a kedvebb még a Hatalmasnak is? Fölnezzett és öklét fenyegetően emelte fölfelé. Megbotlott. Boszszús morgással kapta le a fejét és meglátta a husángot. Lehajolt és fölemelte. A husáng kemény volt és görösös. Káin szemébe szörnyű fény csapott s a husáng meglődült kezében...

Abel két keze összefonódott. Lelkében szelid öröm áradozott és fejét aláztatosan meghajította.

Káin karja nagyot lendült. A husáng előreszapott s az Ábel homlokán kiserkent a vér. Két kezét maga elé csapta és lezuhant az oltár elé. Káin följé hajolt. Maga sem értette egészen, mit csinált. A homloka égett. Mintha szikra pattant volna rá az oltártűzből. Odanyúlt. Vér... a keze véres... Megtörölte újra... Hogy éget, — gondolta és újra Ábel följé hajolt.

Abel elnyúlva fekűd a földön. Teste különösen furesán remegett. Káin látta, hogy felnyitja szemét. És ezekben a szemekben öröm űlt. Csodálatos volt, sohsem látott ragyogás ömlött a két tágranyílt szemből, melyek az égé néztek. Két keze még egyszer kítárult, szétronsolt fejét megemelte és ajkáról kiáltás fakadt.

— Az oltártűz!... — zengett a szava diadalmasan. — Az oltártűz!...

Káin fölemelte a fejét. Az oltár hatalmas lánggal égett. A kő, melyből Ábel emelte, izzott. A láng, a fény a magasba csapott, elárasztotta a fekete eget és messze világított az éjszakába.

AZ IGAZI BOLDOGSÁG

HARSANYI
GRÉTE
REGENYE

II.

Ezeket a keserves hangulatokat váratlan gyorsasággal váltották fel szilaj, vad, jókedvű órák. Ha megkérdeztek volna, természetesen aligha tudom megmagyarázni egyik vagy másik lelkiállapotom okát, legfeljebb eldarálom azt a nem minden nagyképűség nélküli szöveget, amelyet bizonyos göggel vegyes zavarral szereltem hangoztatni serdülő korom idején: megértem magamat, mert — nem értem meg magamat.

Könyvekből, hallomásból, innen-onnan összeszedtem ugyanis valami kusza elméletet arról, hogy nem szabad túlkomolyan vennem magamat ezekben az években, amíg fejlődésem folyik és bizonyos furcsa kíváncsisággal inkább lestem, semmint figyeltem ösztönös viselkedésemet. Olykor meglepődötten állapítottam meg, hogy más lányokon több zavart és nagyobb bizonytalanságot láthatok. Ez aztán önbizalmat adott, örültem, hogy nem veszem el a fejemet a mindinkább problémává váló szerelmi históriákban sem és örültem, hogy nincsenek olyan csúnya kis titkaim, mint sok barátnőmnek voltak. Igaz, hogy ebben nagy része volt az angol leánynak, akinek könnyedsége engem is befolyásolt s akit természetesen utánozni igyekeztem abban is, hogy semmit sem vettem komolyan.

Azt tisztán láttam, hogy az angol leány és Tommy nevű unokafivérem között több van, mint amit csak úgy egyszerűen ismeretségnek lehet felfogni. De éppen ennek a leánynak egészséges, nyílt és bátor természetessége volt reám is jó hatással abban, hogy nem estem bele a serdülő kor sokszor veszedelmessé válható, titkolt szerelmeskedéseibe holmi rokonfiúkkal, vagy gyerekkori pajtásokkal. Az angol leány kereken kimondta, hogy ő bizony szerelmes Tommyba. És ezt olyan természetesen találtatta velem is, annyira magától értetődően, nyíltan beszélt érzéseiről, hogy első meglepettségem után csak egészen rövid ideig kerestem azokat a gyerekkorból származó, sejtelmes és titokzatos motívumokat, amelyek a szerelem fogalmáról a tudatom alá idegződtek s amelyek a dolog természeténél fogva éppen

(III. folytatás.)

dugdosottságuk miatt bizonyos vad és kusza erotikával voltak átitatva. Most aztán, amikor előttem és teljes nyíltsággal kezdett folyni egy szerelmi történet, leskelődni, figyelni kezdtem a szereplőket.

De az angol leány más anyagból volt faragva, mint azok lehettek, akikről összerakódott emléimek megmaradtak. Ez a leány egy este dalolva és nagyokat kacagva rohant be hozzám:

— Drágám, — mondta és ugrándozott a szobában, engem is magával vonszolva. — én olyan boldog vagyok! Én szerelmes vagyok! Tudod kibe? Tommyba! Tommy olyan édes!

Én először nem értettem a dolgot. Valami olyat képzelhettem, hogy a szerelmet titkolni kell, talán szégyelni is egy kicsit, mert eddig mindig csak sugdosni hallottam róla.

Ijedten kérdeztem:

— És most mi lesz veletek?

— Mi lenne? — kacagott a leány. — boldog vagyok és mással igazán nem törődöm! Olyan jó szerelmesnek lenni!

— Jó?

— Hát persze, hogy jó, te csacsi! Folyton rágondolok, mindig azon jár az eszem, hogy valami kedvességet találjak ki, amit majd megmondhatok neki... És Tommy annak örülni fog...

— Ó is szerelmes beléd?

— Azt hiszem, igen! Mindig mosolyog reám és mindig olyan kedves hozzám. Az előbb is telefonált és azt mondta, boldog, hogy én vettem fel a kagylót. Azért telefonált ilyen későn, mert gondolta, hogy most én leszek ott a közelben és megérezem, ha ő esenget... Hát nem aranyos?

Boldog volt, felhúzza a gramofont és erőszakkal táncolni akart velem. Forgott, kacagott, ugrált, mint a gyerek. Nem győztem nézni. Irigység fogott el. Nagyon szerettem volna én is szerelmes lenni.

De akárhogy vártam a fejem, hogy kibe szerethetnék bele, Tommyt kívül senki sem jutott eszembe. Tommy pedig már foglalta volt. Hamarosan megfigyelhettem, hogy Tommynak is tetszik a leány. Csakugyan kedvesen mosolygott rá, ked-

veseket mondott neki, ha teheték, hosszasan telefonáltak, de ezeket a beszélgetéseket én is nyugodtan halhattam. Nem álltak egyébből, mint apró csacsiságokból, tréfákból, meg aztán abból, hogy beszámoltak egymásnak, hogy gondolatban ki foglalkozott többet a másikkal. Ha nem lettem volna olyan égően kíváncsi arra, hogy hát milyen is így a valóságban a szerelem, bizony meg kellett volna vallanom, hogy alaposan untat ez a naív kis történet. Viszont hasznom volt abból, hogy ez folyik az orrom előtt, mert éppen ez az ártatlan rajongás változtatta át az én bizonytalan felfogásomat ezekre az esztendőkre olyanra, amely aztán megőrzött attól, hogy zavaró izgalmak közepette leseikedjem minden után, ami még nem nekem való.

Persze, sok regényességet vittünk bele az angol leány és a Tommy szerelmébe. Ha kellett, ha nem, mi mindenesetre élénk titkolóztunk, összenéztünk, sugdosodtunk. Azon, hogy Tommy egyszer ellopott egy szál virágot az asztaldiszából, egész este a zsebében tartotta és csak a búcsúszáznál tudta odaadni az angol leánynak, — ezen mi három napig tudtunk nevetni és százszor el tudtuk mondani egymásnak, hogy milyen aranyos volt Tommy, amíg folyton a zsebére mutogatott, jelentőségteljesen mosolygott és leste az alkalmat, hogy elárulhassa nekünk a nagy titkot...

Titkunk bőven volt mindig. Otthon senki nem tudta, hogy amikor például zongoraórára megyek az angol leánnyal, akkor Tommy ott vár és hazakísér bennünket, lehetőleg hosszú kerülővel, hogy tovább lehessünk együtt. S ha moziba, vagy koncertre küldtek el bennünket, akkor is a legizgalmasabb haditerveket főztük ki, hogyan értesíthessük Tommyt, mert boldogtalanok lettünk volna, ha nem kacaghatunk azon, hogy „véletlenül” találkozunk Tommyval, aki „véletlenül” éppen oda ment, ahova mi kettő.

Ha anyám vagy apám megtudja ezt a titkot és engem faggatni akarnak, talán meghaltam volna inkább, mint eláruljam a szerelmeseket. Pedig olyan ártatlan volt az egész, akár nyíltan is csinálhattuk volna. De nekünk — talán leginkább nekem — regényesség kellett, hát csináltunk magunknak. Az élet akkor nyugodtan, békésen folyt felettünk. Azt sem tudtuk, mi az az élet. Mi csak engedték, hogy a napok múljanak és igyekeztünk rajta, hogy menjen több édes kis izgalomunk legyen. Mit tudtuk mi, hogy mi az a gond, honnan sejtethetjük volna, hogy az az életforma, az a keret, amely körülvesz bennünket, — az csak előttünk természetes, csak mi nem

csodálkozunk rajta. Időnk mindenre jutott, ha pénzért kértünk, kaptunk, a legnagyobb bőségben éltünk, csak éppen nem tudtuk, hogy ez bőség, vagy nem bőség. Természetes volt minden.

Az angol leány néha emlegette, hogy a családja otthon szükösen él, pénz is sokott hazaküldeni nekik. De ez csak olyan futó kis felhő volt az ő homlokán is, meg aztán nekem igazán hiába magyarázta volna, hogy milyen a szegénység. En még talán nem is találkoztam olyanokkal, akik nem úgy, vagy hasonlóan éltek, mint mi... Nemesak azt kaptam meg, amire szükségem volt, hanem tiszter annyit. Apám előtt elég volt kimondanom, hogy ezt vagy azt láttam, ami tetszett nekem, már hallottam is a választ:

— Szeretnéd? Megkapod.

Szerelmes ekkor még nem voltam. Egyelőre az angol leány szerelmét éltem én is, elég volt ez is. Boldog voltam, ha ő örült és én is állandóan azon törtem a fejemet, hogy miféle kedveskedést találjunk ki Tommynak.

Ma már úgy látom, hogy alapjában véve én is szerelmes voltam Tommyba. Legelőbb is rajongtam érte, meglehetően nyíltsággal, amit ők ketten talán észre is vettek, de tapintatosan hallgattak előttem arról, mit figyeltek meg rajtam. Később aztán, amikor már én kerültem sorra Tommyval, akkor már egészen másként gondolkoztam a dolgokról.

Mégsem maradhatott sokáig titokban ez a história.

Egyszer ugyanis, amikor az angol leány meg én megint moziba mentünk és megint valami roppant ravasz módon úgy rendeztük, hogy Tommy is velünk jöhessen, — persze anélkül, hogy a szüleim erről tudtak volna, mert hiszen ha tudják, akkor nincsen benne semmi regényesség, — akkor az előadás szünetében anyám jelent meg izgatottan és sápadtan a moziban.

Megláttam, hogy keres bennünket és első gondolatom az volt, hogy Tommyt el kell titkolni előtte. Odasiettem hozzá, elvezettem arról a helyről, ahonnan Tommyékát láthatá és ijedt szívdobogással kérdeztem, miért keres bennünket.

— Hol van Daiszy? — kérdezte sürgetve, — azonnal haza kell mennünk. Nagypapa súlyos beteg...

— Istenem, szegény nagypapa, — szómorodtam el hirtelen, de közben valami fanyar világozással állapítottam meg magamban, hogy jobban izgat a nagypapám betegségénél az, vajjon anyám meglátja-e Tommyt, vagy nem.

(Folytatjuk.)

ÚJ ÉNEK RÉGI SZERELEMRŐL.

1. Felleg a szobában.

Menedékház a Nagykőhavason.
Ezerhétszámézer tenger felett.
Emberfeletti csend.
Az ablak nyitva van.
Az ablakon beúsznak
Méltóságosan, kézzelfoghatón,
Kisértetiesen a fellegek.
A völgyben éltem le az életem,
De mindig-mindig felleg-üző lábzan.
A mélységből kapkodtam fel utánok.
Most ők nyúlnak utánam.

2. Jó, komoly barátok.

Ezek a szürke, hallgatag köszalák
Papok s nem prédikálnak,
Proféták, de senkit nem feddenek,
Se vétkes királyt, se vak népeket.
Csak állnak s várnak
Mindenkit, aki fáradt,
Mindenkit, aki megterhelhetett.
Időtlen idők óta
Itt állnak s várnak:
Örökös szürke völgyénei
A Csendnek, a Havas menyasszonyának.
Hallgatnak, várnak.
Jó, komoly barátok.
Sok balgatag kérdésre nem felelnek.
Nem avatkoznak a mi életünkbe.
De ha hozzájuk megyünk: fölemelnek.

3. Együgyű mennyország.

Pásztorgyerek. A szava idegen.
A szeme mosolyog.
Nincs benne gyűlölet, sem félelem.
Tetszik nekem.
Szentgyörgynapjától Szentmihálynapig
Itt terelgeti nyáját csendesen.
Emberrel itt alig találkozik.
A gondja csak a máé
S nem veti árnyékát a holnapig.
Kenyere málé, turo, vadgyümölcs.
Igénytelen és bölcs.
Százszentendős imakönyvben lapozgat,
A „Sziv tükré”-ben.
Hűsz lejtét vette.
Tudja, hogy őt is Isten teremtette.
S nem tudja, hogy az urak mit tervelnek
Párizsban, Bukarestben, Budapesten.
Tilinkoz egy sort. Hallgat azután.
Mosolyog, méléz, ül a szikla fokán.
S az együgyűek mennyországa nyílik
Szívében kéken, mint az encián.

Brassó-Nagykőhavas, 1933 augusztus.

Reményik Sándor.

TALIZMÁN.

(Fiatal lányoknak.)

Őrizd a lelked, őrizd a szíved,
az értetlen virág ritka ma.
Egy pillanat és észre sem veszed,
már ott az élet sáros lábnyoma.

Mocsár az élet, könnyen süppedő,
vigyázz, hogy mindig jó úton haladj,
mert borzasztó az olyan temető,
mikor még nem is vagyunk föld alatt!

Majd jönni fog egy férfilelkű ember,
kinek a lelke mély nyugalma tenger
s a vágya rajta virágos hajó...

Kinyíló lelked ha igaz, ha jó,
úgy — érzed mily szent boldogság az, égi,
hogy első csókok megőrizted néki!

ÖLTÖZIK AZ ŐSZ...

Már öltözik az Ősz...
Aranyruhában állanak a fák
(mily furcsa, télen levelköznek)
Ökörnyál-fátyol száll a réten,
Ködöt lélegzik már a hajnal
s a lázbeteg ősz piros arccal,
színes pompában emelerg...
Madár kiált az őszi égen,
a szél zörög a falevelén,
oh, öltözik az ősz!...

Gyurányi László.

MŰVÉSZET

Drága jó Bella Néném!

Ismét eltelt két hét és én észre sem vettem. Annyi minden történt azóta, hogy utójára írtam. Először, megnéztük a Dubarry előadását a Fővárosi Operett-Színházban. A darabban megismerkedtünk a hírhedt Dubarry grófnő festett életének egynéhány epizódjával, hogy hogyan lett a masamódeleányból XV. Lajos francia király kedvese. Az akkori romlott erkölcsöknek poshadt levegőjét lehelte az egész darab. Úrnőm nagyon haragos volt a szemrehányásokkal illette saját magát: „Nem kellett volna Magát ide elhozni, fiacskám! Nem való az ilyen darab jól nevelt fiatal leánynak. Utálom az izléstelen jeleneteket és ezt a tömörkedt meztelenséget.” „De Alpár Gittának gyönyörű hangja van, azt csak érdemes volt meghallgatni” — jegyeztem meg én félénken. Asszonyom vállalt vont. „Érdemesnek érdemes volt, de még érdemesebb rádión meghallgatni, akkor legalább nem kell mindazt, ami az énekel jár végignézni és lenyelni... Lássa, gyermekem, nekünk, magyar asszonyoknak, a nemzet tisztá erkölcsére kell ügyelnünk, mi nem találunk örömet az ilyen komédiában. Az ilyen dolog csak a nivótlan publikumnak kell, annak tetszik, azonban kérdezze meg a *Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségét* és meg fogja látni, hogy nekem adnak igazat.”

Még egy izléstelen és sok tekintetben rosszul sikerült előadást láttam az „Andrássy-uti Színház”-ban, „A Pénz beszél” című revüt. Ezen már én is bosszankodtam, mert eltékintve egy-két jó betétszámtól, az egész program nem ért semmit. „Kabaréban nem szokott az ember csak „fehér” dolgokat látni, de egyet elvárhatna az ember, hogy legalább szellemes legyen” — jegyeztem meg asszonyom, mikor elhagytuk a színházat. „No, most aztán egy darabig nem megyünk se operetthez, sem kabaréba, ebből nekem elég volt.” Ezzel úrnőm megfosztott engem attól a reménytől, hogy a közeljövőben írassak a „Sült galamb”-ról, mely a Király Színházban megy.

A mult héten egy egészen kicsi színházban voltam, a Berlentéri Színpadon. Furcsa hely, de a darab nagyon jó volt. Egy törvénytörési tárgyalás keretében feltárul a mai nyomorúságos élet minden bajával és a törvénykezés ferdeségei, melyek kegyetlenül taposnak bele az ember joaiba. Bár ennek a kis színháznak közönsége nagyon vegyes, az előadás megható és őszinte volt. Nagyon jól éreztük magunkat.

Eljutottam a Végzsinához második szezonkezdő előadásába. Indig Ottónak „Ember a hid alatt” című darabjába is. Olyan sok rosszat írtak róla az újságok, hogy egészen meglepődöttünk, amikor

láttuk. A darab első képe az Erzsébet-híd budai hídfője alatt játszódik. Egy állástalan orvos elkeseredésében a Dunába akarja ölni magát, azonban egy csirkefogó megmenti és rábeszéli, hogy törjön be. Címet is ad neki, a fiatal orvos volt professzorának címét. Hősünk be is tör, de a professzor fülönfogja, nagyon megsajnálja és mint asszisztens alkalmazza. Bonvodalmak után a fiatal orvos elveszi feleségét a professzor leányát. A darab jól indul, az első kép díszlete kitűnő, azonban a végén elapadosodik. Mégis sokat neveltünk az egyes epizódokon és alakokon, különösen Góth Sándor mulattatta kitűnő játékával a közönséget. Úrnőm nagyon felháborodott a női szereplőkön, elükön Muráti Lilivel, akit az újságok nyakra-főre dicsértek, hogy miért, azt igazán nem tudom.

A sok modern tárgyú darab után láttunk egy szép történelmi darabot is. Herczeg Ferenc „Fekete lovas”-át, mely egészen kitűnő előadásban került színre a Nemzeti Színházban. Úrnőm nagyon lelkesedett s vele együtt én is s amint később mondotta nekem, jól esett neki, hogy a közönség is olyan sok szeretettel fogadta ezt a darabot, mert ez mutatja, hogy a jóczés és hazafiaság nem pusztul ki az emberek lelkéből.

Nagyon sajnálom, hogy mire feljönnek Pestre, már nem láthatják „A magyar Elektra” című reprizt a Nemzetiben. Tudja, kedves Bella néni, hogy mi is ez a Magyar Elektra? Az első magyar szindarab. Bornemissa Péter 1558-ban lefordította Sophokles „Elektra”-ját. Nem is fordította, hanem átültette magyar levegőre. Meghagyta az eredeti görög neveket, de keresztény katolikus magyar főúri világba helyezte a történetet. A szereplők mind gyönyörű eredeti magyar ruhákban vannak és régiesen beszélnek. A darab elképzelése nagyon naiv s talán éppen ez teszi olyan kedvesé. A díszlet egészen különös és eredeti. Tulajdonképpen két szintje van a színpadnak s ezeken sokszor szimultán folyik a cselekmény. Tudja Bella néni, úgy, mint a régi misztériumokban. En el voltam ragadtatva az előadástól s tudom, hogy Bella néniék is nagyon tetszett volna. A vidékiek sokkal jobban értik az ilyet, mint a pestiek, akik bizony nem szívesen fogadták az egész előadást.

Ma voltunk a Nemzetiben a Pirandello darab főpróbáján. Sokat írtak róla az újságok s természetesen nagyon kíváncsiak voltunk. Az előadás minden tekintetben kielégítette várakozásunkat. Asszonyom valóságos extázisban volt s ebédnél erről az előadásról beszélt: „Látja fiam, ez aztán művészi előadás, irodalmi, disztíngvált és ugyancsak modern.” A darab ugyan kissé különös, de hiszen éppen ez jellemzi Pirandellót, mindig a lélek mélységeibe

hatol, cselekedeteink belső rügőit keresi, elkarlandoz a valóságtól, de aztán ismét visszatér oda. A darab, melynek magyar címe „Játék az élet”, egy nagy színészno lékét és lelki vívódásait tárja elénk. Engem Bajor Gizi játéka, aki a nagy színészno alakította, teljesen elkábitott, így még sohasem láttam játszani. Asszonyom újból megakarja nézni és én boldogan egyeztem bele. Van ennek az előadásnak még egy érdekessége. Az, hogy egy fiatal leány rendezte. Képzelteti, milyen boldog voltam, hogy a nők ezen a pályán is tudnak boldogulni, még pedig ilyen sikerrel, mert nagyon jó volt a rendezés is. Én sajnos, nem ismerem Hajék Sárít, aki a darabot rendezte, de azon leszek, hogy megismerkedjem vele és akkor bővebben írok róla is. Szörnyű kíváncsi vagyok rá.

Na, nem mondhatja kedves Bella néni, hogy lusta levélíró vagyok. Nagyon boldog volnék, ha Bella néni is írna néha. Talán meg szeretne kérzeni egyet-mást akár színházi előadásokról, akár mozikról, akár más művészi alkotásokról. Boldogan válaszolok mindenerre, mert hiszen tudja, maholnap művészi szakértő lesz belőlem, annyit látok és hallok most mindenről.

Kezeit sokszor csókolja Márta.

ZENEÉLET.

Beethoven IX. szimfóniája.

Most, hogy a *Magyar Asszony* új köntösbbe jelenik meg és új formájában zenei rovatot is ad; e sorok írója, ki be fog számolni a zeneélet eseményeiről, megilletődve nyúl a toll után. Mert nem kisebb eseményről kell először beszélni, mint az örök Beethoven örök Kilencedikéről, melyet ezúttal a *Bruder pesti Hangversenyzenekar* adott elő *Kleiber Erich*nek, a nagy hírű berlini főzeneigazgatónak tolmácsolásában. Szabó Lujza, *Basillides Mária*, *Laurisán Lajos*, *Györfy Pál* dr. és a *Székesfővárosi Enekkar* közreműködésével.

Több, mint száz esztendeje, hogy felcsendült először a nagy mű Bécsben.

A teljesen süket Beethoven dirigált a pódiumon, de csak látszólag, mert az egyes hangszercsoportok beintését *Umlauf* végezte. Egy szemtanú: *Böhm* hegedűművész feljegyzései szerint Beethoven „ideoda ugrott, mint egy örült. Hol felegyenesedett, hol szinte a földre kuporodott, kézzel-lábbal gesztikulálva, mintha valamennyi hangszert el akarná játszani s a kórust is élelnekni...” Nagyon kopogtatott már a halál a Mester öreg szívén és most, mintegy hattyúdálába bele akarta önteni egész lelkét, mely világot fogott át: az innen és a túlról valót. Az újraalkotás, az újraéltetés izgalmaiban már szinte nem is tudta: mi történik körülötte. A második tétel befejeztével csak állt, állt a pulpitisnál, gyürdösve-forgatva a partitúra lapjait, háttal a publikumnak. Megrázó percek! Beethoven *nem hallja*, hogy háta mögött a közönség fergeteges tapsal köszönti a szerzőt... Most *Unger Sarolta*, az egyik női szólista lép hirtelen oda és gyengéden megfordítja Beetho-

vent a nézőtér felé, hogy *láss*a a viharos ünneplést...

A tiszta ötnegyedóra hosszat tartó mű egy tétele egy egész világ. Harcok, izgalmak, hajszák; kétségbeesés és nagy-nagy elnyugvás; vad tragikum és egyre emelkedő örömszózás.

Misztikus hangok közt lép be az első tétel témája, egy tragikus, sötét dallam. Majd egy pasztorális melléktema csendül fel. És az allegro nagy iramban szinte már nem is a hangszerek zenéinek: beszéd az, izgalmas párbeszéd valakivel, lejegyezhetetlen nyelven, leírhatatlan, megközelíthetetlen mondatokban. Valami szörnyű viaskodás, valami rettenetes párbaj hangjai csatognak itt. Talán titánok harca ez, talán isteneké, talán a Törvényé és az Emberé. És a tragikus kódá alighogy felvitte a borzadályos csücsig az embert: máris megkezdődik a hajszás, iramló második tétel. Beethoven felirata szerint „*molto vivace*”, a köznyelv általában *scherzo* néven említi. Miért? Hát hol van ebben a scherzók könnyed, bűja, finom és szellemes csipkelődése? Hol van ebben a fergeteges, irtózató futásban, ebben a szörnyű menekülésben, ebben az örvényes tajfunban a gondtalan vidámság? Vad rohanás ez valami, vagy valaki elől, aki félelmetesen kerget bennünket és már-már a nyomunkban, hogy a tétel végére végre elérjen.

Itt van a szimfónia főcezurája. Viaskodtál, tusakodtál, ember; aztán pánikszerű menekülésnek eredtél és a végén megtápd magad. Még szemedben a bosszútól való félelem, de ime, egy jóságos arc hajol föled és onnari hallod a szót: venite ad me, qui operati estis... Szól már a harmadik tétel: adagio molto cantabile. Nagy-nagy kiküvelés, széles elnyugvás zsihasztja el meghajszolt, megfáradt tagjaidat és mosolyogva ébredsz békére, mosolyogva ébredsz, mert rád mosolygott az Isten. Már hallod a nagy fanfár-kvintlépéseket; már tudod, hogy megálltad a harcot... jön, jön, robajoz az utolsó tétel. Néha még visszakiséret egy-egy sötét árnyék, de hallatszák már messziről az Öröm Himnuszát. És a basszus recitativójára felesendül a kar éneke, mely nagy harsány kiáltással csücsösül s egy kitarított szünet után a piccoloparadés felvonuló-muzsikába kezd. Szólókvartett, énekkar, zenekar hirdeti a megitszult szentségesen szabad Öröm piros, ragyogó, vakító hangjait, egész a megdicsősülésig.

Budapestet járó vendégkarmestereink közül most *Kleiber* dirigálásáról essék néhány szó. *Schalk*, *Weingartner* és *Klemperer* emlékeztetése szereplései után megint újabb színeket kaptunk az ezerről Kilencedik szimfónia jelleméből: *Kleiber* és *Beethoven* szelleme ezen az estén főként egy vonásban találkozik össze: a boldogság, a jóság, az élet szépségének szemléletében és feltalálásában. Keze alatt a szimfónia egyik legzseniálisabb interpretálásait hallhattuk, amelyek évek múltán is vissza fogunk emlékezni.

Dicséret illeti a szólistákat, az énekkart és a zenekart; feladatuk magaslattal állottak a karigazgatóval: *Karvaly* Viktorral egyetemben.

Emödy Zoltán.

MEGÁTKOZOTT HAJÓ KENEDI ISTVÁN NOVELLÁJA

1914-ben, a háború kitörésének első napjaiban, egy magyar hajó menekült teljes gözzel az üldöző angol hajók elől Afrika keleti partjai felé. A József Ágost Főherceg Ausztráliából jött, — parancsnoka Kenedi István, — rakományába, gyapjú s mintegy hatvan ezer zsák búza, — árbócán magyar lobogó. Az angol hajók lassan elmaradtak mögötte az öldöklő versenyfutásban, — s előtte feltűntek Szomália partjai. Ha elérí Nogat — Szomalia mohamedán partvidékét — megmenekült.

A sors azonban másképp határozott. A gőzös szene elfogyott. Be kellett futnia Szomalia legközelebbi kikötőjébe: Magadiscioba.

Itt érte utól az antant keze. A hadüzenet híre s a hajó elrekvirálása.

Itt adjuk át a szót Kenedi kapitánynak.

— Bárcsak vitorlás lett volna a hajóm! — Egy éjszaka vitorlát bontva... nyitva állt volna előttünk az út — akár a semleges Délamerikába is...

Sajnos, a gőzös szén nélkül — élettelen test. Létszámunk már hétre apadt... Az idő pedig múlt... Elérkezett szeptember hónapja is, amikor — egy napon — elrekvirálták a hajót.

Mikor utolsóknak kellett elhagynom hajómat, minden forgott velem. A hajón eltöltött idő összes emlékei, — jó és rossz eseményei — gyors egymásutánban múltak el előttem.

Nehéz volt a válás...

Amikor lefelé jöttem a lépcsőn, hogy a kikötőkapitányság nagy csónakjába üljek, gondolatban így szóltam hajómhoz:

— Hajóm! Megtettem érted mindent, amit csak lehetett. Együtt szenvedtünk, küzdöttünk a viharban és együtt örültünk a szép időnek. A te léted volt az enyém is. Biztonságod érdekében még álmomból is felriadtam, mert lelkem örködött feletted.

— A háború joga, a durva erőszak szakít most el tőlem. Ellenség tapossa ezután hidadat s ad le onnan, ránk nézve, káros parancsokat.

— Halld meg tehát utolsó parancsomat:

—Hozzál bűt, bánatot és kárt az ellenségre! Tépd ki magad közülük minél előbb!... Fussál zátonyra, vagy merülj el!... De úgy, — hogy a legtöbb kárt okozhassd nekik!

Amikor pedig a legelső lépésről a csónakba léptem — utoljára érintve hajóm vastestét — az „Amen”-t mondtam, — de már nem gondoltam — alig hallható lehellettel.

A csónak evezőseinek, a benszülött muzulmán „nakudák” egyikének, egy Faráh nevűnek a tekintetével találkoztam e pillanatban. A számról olvashatta az Ament, — az ő imáinak, jó és rossz kívánságaiknak ezt a befejező „úgy lesz

gyen”-jét, — megértően nézett szemembe s az ő ajkai is az Ament suttozták.

Faráh mohamedán volt. A fettev, a mekkai szent kiáltvány, mely az összes muzulmánoknak tudtára adta, hogy a központi hatalmak a Korán jóbarátai, az angolok, franciák és szövetségeseik a legnagyobb ellenségei, — neki is szent parancs volt. A háborús helyzettel tisztában volt s az Ament olvasva ajkamon — az ő gondolatvilágával — átkomat látta ebben — és megerősítette azt az ő Amen-jével.

Fejbólitással intettem csak neki.

Ezután Faráh ellökte a hajótól a csónakot, s a nakudák evezéshez fogtak.

Az utolsó parancs — ima és átok formájában — ki volt adva.

Hajóm története az ellenséges lobogó alatt így folytatódott.

Novemberben 32 főnyi legénységgel indult el a hajó Magadiscióból. A hajót útközben rendezték, majd Angliába küldték szénre.

Teljes szénrakománnyal haladt a Földközi-tengeren, amikor Szardíniától délre, torpedótól derékban találva — elszüvedt...

Az utolsó parancs beteljesedett...

Jog szerint még ma is Paracsnoka vagyok a József Ágost Főherceg gőzösnek, mert kihajóztatásom — illetékes hatóságom részéről — mai napig sem történt meg.

Ha tényleg nincs is módomban, de gondolatban, kötelességszerűen — ma is meglátogatom hajómat a tenger fenekén.

Miként régen, úgy most is — közeledve a hajóhoz — már mesziről fürkészem a fedélzeteket.

Torpedótól származó, titongó rés az oldalán... a hasadék egy darabon a fedélzetre is benyúlik...

A csónakok hiányzanak... Ajtók és hámbáraknak tárva... Sülyos, bohós tengeri-mozgat lepi el az egész hajót... Hosszú, fűkuszfele, zöldes-barna szalagok fonódnak az árbócokra... s onnét meredeznek a magasan álló víz színe felé...

A szalóban és a többi helyiségben különös halak és rákfélék ütöttek fel tanújukat a legkülönbözőbb kagylók társaságában...

A mindennapos tengerfenék élete...

Mikor már mindent átvizsgáltam — mint régen — utam a hidra vezet s onnan tekintem végig az egész hajót.

De látogatásom véget ér... Fájó megnyugvás-salbúcsúszom hajómtól:

— Derékba törtek mindkettőnket... de kötelességünket megtettük!

DIVAT ROVATVEZETŐ JASCHIKÁLMO SNÉ

TÉLIRUHÁK ÉS KABÁTJAİK.

Az egész európai divatban győzedelmes kosztüm már egymagában kétrészes: alj és kabát, de ma a kétrészes együttes alatt a szövetrohát és a hozzátartozó kabátot értjük. Ez a megoldás ügyes és kellemes, ha ruhátáruknak van a csúnya őszi napokra egy jó feltöltő, és a télre háromnegyedes bunda vagy télikabát, mert egy színben szerencés második szövetrohával csak esti és otthoni ruhára van szükségünk, hogy mindig kellemesen, észszerűen legyünk feltöltözve.

Tegyük fel, hogy ez év őszen készült egy sötétzürke ruhánk, férfias szövethől, amely egyszerűségében első számunk négyes ruhájára emlékeztet és háromnegyedes a kabátja, akkor ködös napokon egy vörös, zöld vagy kockás sállal, szép időben színes selymekendővel a ruha kivágásában, vagy virággal a hajtókán igazán kitűnő öltözékünk van, amely a déli sétatán és a délutáni látogatáson egyaránt megállja a helyét, különösen ha délelőtt zártabb, délután kivágott cipőt húzunk és keztyűnket is cseréljük. Felöltővel rossz időre, hogy el ne azzassuk a jó szabomunkát és meleg télikabáttal a téli hónapokban igazán jó ruhaegyüttes, de legyszerűsíthetjük, ha a feltöltő elég bő, egy szőrmentellénykével, amelyet legelőnyösebben a már elismert nyírott magyar báránnyal vásárolhatunk, vagy csinálthatunk. Ez a mellényke egy angolos szoknya és jó kézikötésű zubbnyonnal a legfialatosabb és legcélszerűbb öltözék őszi és napos téli sétatához. Így az angolos napi öltözéket nagyon jól összeállíthatjuk, ha tudjuk, hogy kimondottan estélyi ruhákra és így esti köpenyre szükségünk nem lesz.

Ha őszi kosztümünk sötétbarna, nem kéts, hanem háromrészes, alj, háromnegyedes vagy még hosszabb kabát és ujjatlan prémellényből áll, úgy külön télikabát a nappali utakra és látogatásokra nem okvetlen szükséges. Egy vízhatlan esőköpeny, melyet nagyon rossz időben a kosztüm felett viselhetünk, egy angolos szabású, de élénk színű bársonyblúz, egy szaténvagy laméderek téához, színházba, látogatóba is megfelel és csak kimondottan „nagy” eseményeknél kell viselésétől eltekintünk. Ha azonban van egy régi fekete bársonyruhánk, amelynek talán még kabátja is akad, úgy tökéletes estélyi ruhát állíthatunk össze kis belépővel, ha a ruhát egy divatos fémes anyaggal kombináljuk. Igaz, hogy nem lesz nagyon takarékos megoldás, mert a rövid belépő nem véd

meg a hideg ellen és bizony kocsira lesz szükségünk, amikor felvesszük.

A négyrészes kosztümök kiegészítője egy rövid ujjas, amelyet városban délelőtt előadásokon, hivatalban nagyon jól viselhetünk, de otthonnak elő háziasszonyoknak nem ajánlunk. Fényes selyemből, duvintből, egyszínű szövethől készíthetjük egy kevert vagy csikos szövethöz és talán még egy színben jól megválasztott kockás ruha felett is jól használhatjuk. Ez az összehangolása a ruhátnak azért okos és tanácsolható, mert a kalap, cipő, keztyű és harisnya színben igazodik hozzá és ezért nagyon komoly megfontolás tárgya, hogy a szürke fekete vagy homokszín-barna párthoz csatlakozunk-e? Kivételre helyzete van a divatszínnek közül a zöldnek s a vörösnek, amelyek mindegyikéhez lehet szürke és testszín harisnyát, szürkefelete vagy barna cipőt, prémet és keztyűt viselni. A kalapot itt is színben választjuk vagy anyagból varratjuk. Kedves és minden arcnak előnyös divat a szörmesapka, amely nem sapka, nem süveg, nem kucsma, hanem egy kedves féloldalas dísz, amelyet néha semmi, néha egy tű vagy tűzék emel.

A szoknya-kabát viseltek legkedvesebb tartozékai a blúzok. Itt végre enyhül a divat szigorja és az egyenruha feloldódik egyéni, kedves, nőies ruhadarabokká. Angolos és franciás szabás, tampa és fényes selymek, kötés-horgoslás, de mindenben tünémenyes kidolgozás és jól megválasztott színek.

Újra látunk fodrot. Söt nemesak fodrot, hanem fodrokat. Húzza is, de finom berakásokban és mélyen ráttűve az alapra, amikor a szövete bősége sok kis pipként rendeződik el.

A hivalkodó lamék mellett sok este a tüll és meglepően sok a szürke tüll. Tényleg felhőkbe burkolták a hölgyeket a nagy szabók és hogy a tüll ne legyen egészen olyan, mint máskor, új mintázatú tüllszipkeanyagokat is szerepeltek nek. Ezek a habos, lenge ruhák nagyon szépnek. Lehetnek aranyosn fiatalok és méltóságteljesen finomak, de most, amikor a derekon és csípőn egészen feszes és azután roppant bő a szoknyájuk, megvárásuk a sürűbb selyemanyagoknál sokszorta nehezebb és átdolgozásuk a következő évben sokkal hálátlanabb.

Nem hallgathatjuk el a bokáig érő délutáni és kis estélyi ruhákat, amelyek nagyon finomak, használhatóak és bizonytalannal megnyerő olvasóink tetszését.

J. M. M.

SZÖVETSERZŐ HORGOLÁS-RÖVIDESBŐL A LEGTÖBB BLÖZ ELKÉSZÍTHETŐ A SZABÁSKAZ BETARTÁSÁVAL.

BLÚZOK,

MELLÉNYEK.

Nemcsak a kosztüмок, hanem felöltök és bundák alatt is általánosan kedvelt lett a különálló alj és blúz viselése. Saját anyagból szövötruha hatású, fehér és színes félringanyagból mindig friss, üde, célszerű, szatin, virágos selyem vagy laméból nyugodtan előkelő, igazán célszerű megoldás, amelynek minden életkorban, városban, vidéken egyaránt hasznát látjuk.

Mellékelt kilenc rajzunk a legkülönbözőbb modelleket közli. A 21. szám minden nehezebb anyagból hasznos. Felsődalas csukása négygombos, a csokor szerény, angolán lapos és áthúzzuk a blúz bal oldalára vart pánton. A váll szelesztését szolgáló szárnyak alatt van bevarrva a karcsú hosszú ujj. Nyaka enyhén redőzött.

22. Egyszerűségében a legdivatosabb. Ingblúzos szabás, kerek gallérka, két kis zsebbel és sonkajakkal. A színes és mintás bársonyanyagok feldolgozására alkalmas.

23. Könnyű muszlin- vagy selyemblúz. Kívánja a lágyesű anyagot. Gallérotánöz nyakrésze tartja az előrész szép és divatos redőzetét. Ujja is lágyesű. Ha szoknya felett viseljük, egészen simuló csipőrések szabunk és saját anyagával bevont apró gombokkal zárjuk.

24. Délutáni és esti viselésre alkalmas a most látható sinéselyemből, mert egyszerűségén az anyag kiemelten érvényesül. Kis állógallérja, négy fodorból összeállított ujjacskaik és az öv felett két mély hajtás díszíti.

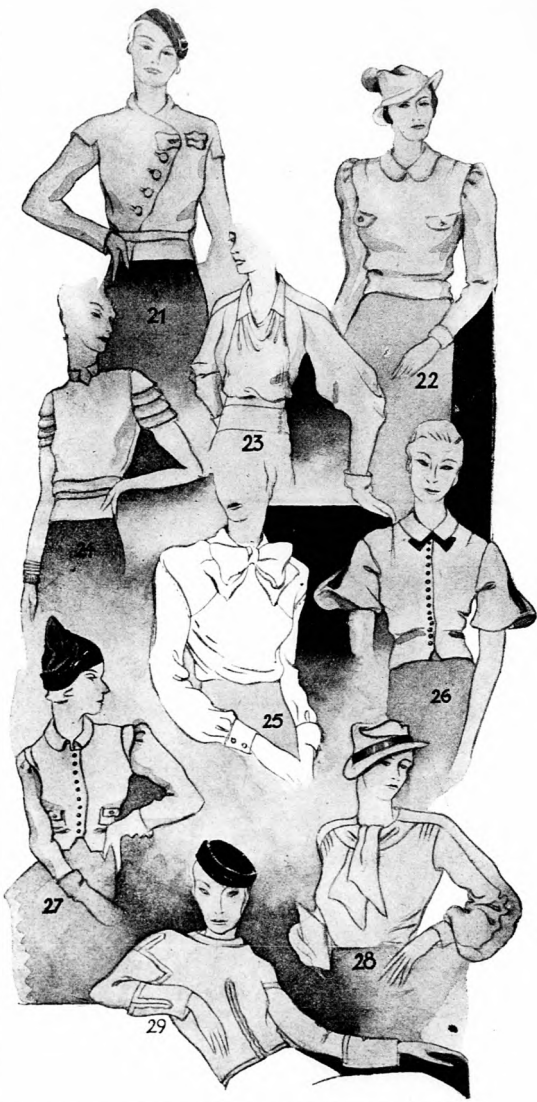
25. Minden időben kellemes hatású, jószabású blúz. Szövetből, színes csokorral, fehér selyemből középsikolás leányka délutáni viselésnek egyaránt megfelelő.

26. Eredetije virágos, fémszálás anyag, de bársonyból, színes selyemből, sőt apró fehér gombokkal és pikécsokorral még kék festő vagy karton otthoni ruhának is elragadó. A hosszított vállba varrott ujjacska kétrészes, mély szemközti behajtással.

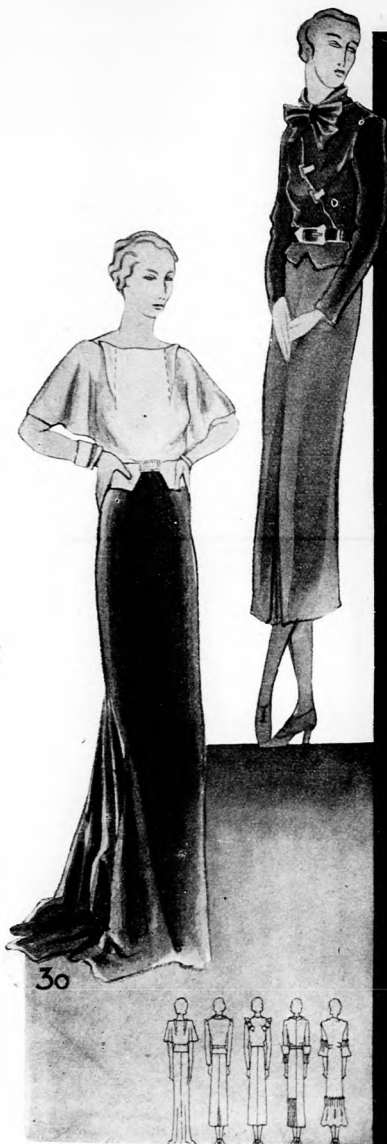
27. Bordás, bársonyból, duftinból vagy bőrből nagyon jó sportmellényke. Gallérja, külön vállrésze, sonka-ujja és két visszahajló zsebe jellegzetes.

28. Nagyon csinos, szintén divaton kívül álló blúztípus. Fehér szaténból legelőnyösebb. Szövetből kevésbé ajánlható.

29. Eredetije fénytelen bőr, de minden tartalmaz, férfiasabb, egyszerű anyagból szép. A széles tüzeesk nemcsak díszitnek, hanem a testhezálló szabás varrásait is rejtik. Nagyon fontos kivételül el tudjuk képzelni a varrások alakját színes aprópalca-sorokból, a derekat egy nagyon sűrű horgolásból.

HELYESEBB KÖTÉSEKET ÖSSZEHORGOLÁS ELŐTT A SZABÁSMINTÁRA GONDOSAN KIFÉNZÍTVE VASALUNK.

30

30. Világos felsőrészü estélyi ruha, szoknyáján harangrészes uszályal. Öv nélkül, szép straszcsattal. A gallérhatású derék díszje négy hegyes zacskószerű bevarrás.

31. Összedolgozva vagy kétrészesen viselhető szövetruha, tarka sállal, fémsatokkal zárva, nagy csatos bőrövével. Szoknyáján finom behajtások az első varrásban. Kellemes otthoni munkaruha, mert a házimunkától kívánt nagyobb mozdulatoknál sem csúszik szét.

32. Sötét szövet, ottomán- vagy bársonyruha, magasra szabott nyakkal, dupla anyagból mélyen behajtogatott szárnyas vállrészekkel, sima hosszú ujjal és színes övvel.

33. Könnyű szövet- vagy selyemruha, redőzött nyakkal, az előrészen, a háromnegyedes ujjakon, a fél szoknyán finom berakásokkal, hármás zsebbel. Fémdíszes zárás és öv.

34. Sima szövetruha, lapos selymesokorral. Az ujjak és az alj fodra sipszerűen az alapra varva.

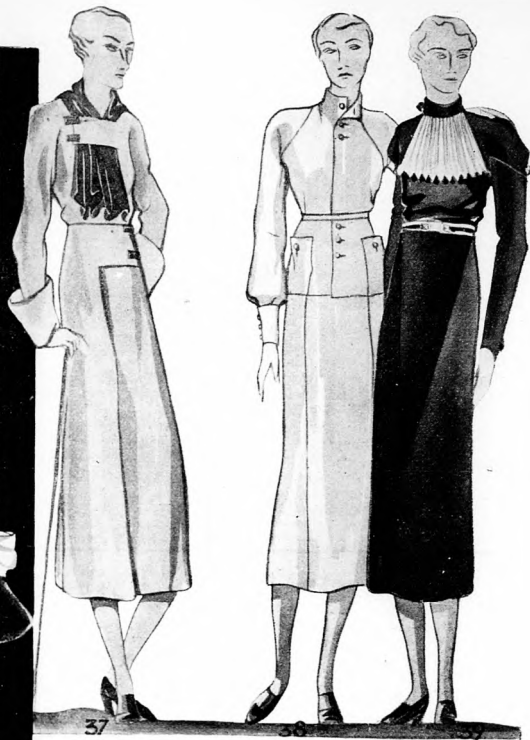

32

33

34

DIVATROVATUNK BARMELY BEKÜLDÖTT DIVATRAJZ SZABÁSÁT ELKÉSZÍTI A KIVÁNT MÉRTÉKBEL.

35. Fekete posztó délutáni és esti köpeny, perzsa- vagy perzsalábgallérral és könyökig érő közelével. Teljesen simuló szabás, dúsan redőzött, nagyon bő ujjak.

36. Nagy estélyi ruha, szerencsésen megoldott kivágással. Készülhet hosszú és rövid ujjal, sűrű világos selyem vagy áttetsző csipke, tűll felsőrészel. Háromrészes alj, melyet földigérőn és uszályval is viselhetünk.

37. Angolos ruha, négy nagy gombbal, átcusokott felsőrészel, melybe tetszésszerűnti sált húzhatunk. Bársonyra, szövetre alkalmas. Kabátnélküli prémmellényes viseléshez kiváló.

38. Nagyzebes ruha, raglán-ujjakkal, állva és kihajtvá viselhető gallérral. Sportra és otthon egyaránt kényelmes és célszerű. Csíkos anyagból szépen kivitelezhető.

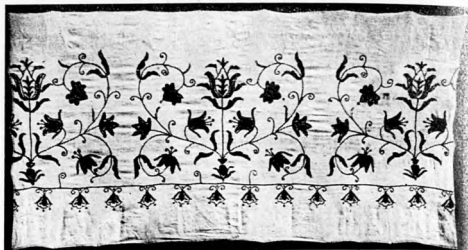
39. Zebes szövtruha, felgombolható vállrészzel, amelyet magas nyakkal és zsabóserű pliszszével varrunk. Vállrész nélküli a felsőrész simán szegőzött, raglános, sálokkal viselhető.

Az estélyi ruhák kivételével, amelyek bokáig vagy földig érnek, sőt uszályosak, minden ruha megartotta az öszel ígért hosszúságot: 30 cm a földtől.

ERDÉLYI HÍMZÉS A XVIII. SZÁZADBÓL.

Báró Bánffy Lászlóné, gróf Bethlen Borbála kelengyjéből.

Máriássyné Rodakowsky Alma tulajdona.

„A ház asszonyának — írja Radvánszky báró A régi magyar családletről és háztartásról szóló könyvében. — az udvarló leányok, vagyis a hozzá nevelésre adott úri kisaszonyok segítene, helyel-közül az ügyesebb jobbágylányok is. Egy-egy idősebb úri asszonynál tanulják a kézimunkának elemeit, a hímzés öltéseinek rendkívül változatos nemeit. S tömérdek tündérujj dolgozik egy-egy úri családban, fard években keresztül egy-egy eladó leány kelengyjének varrásával, díszítésével és tanul ennek készítése közben, hogy idők múltán ismét másokat tanítson.”

Ilyen körülmények között készült az itt ábrázolt párnavég hímzése is. Selymes tapintású, fehéritetlen lenvásznán ragyogó meggyzsin selyemfonállal és fehér selyemfonalra sodrott

ezüst szálakkal hímézték. Középen helyezkedik el teljes épségben, jobbra-balra csakán az egyenes vonalról felszökkenő virágra. A vonal alatt hat és fél centiméteres távolságban ismétlődő, első pillantásra is törökös virágok két-két kacsal tapadnak. A kehely közepe és a négy

petty ezüst és egyes helyeken láthatjuk a bal oldalon óvatosan, pettytől-pettyig tovább vezetett fémcs selyemfonalat, amelynek gyakori elvarrása nehézkessé lett volna.

A virágfa indái egyenletes laposhímzéssel fordulnak, ivelnek és mindegyike más virágba szökik. A régi brokátok mintái nyomán, melyek sok formát kölcsönöztek a selymhímzésnek, felismerjük a gránátalmát és a liliumot. A kelyhes virágokban Kelet, Erdély és a magyar ékítmenyek legszebbjeivel találkozunk. Ugyanílyen nemes az ezüsthegyű kísérőlevelek alakja is.

Kivitelében a selymhímzés a számozott. Az ezüstfonállal csak „feltöltötték”, gazdagították azt. A mesterien kezelt laposhímzésen az öltések átlag hat mm hosszúak és az alig sodrott selyemszál enyhe domborulatallal simul a gyölesra. Részletet ábránkon látható a keletről hazánkban az Németországba vándorolt s ott „arabs”-nak nevezett *letizött* hímzés mód, amely mosásban, használatban egyaránt a legtartósabbak egyike.

Szegésének varrása olyan, mint a mesterkelt (aszúros) szegése, négy-négy szálal összefogva, de szálhúzás nélkül. Az egész szegést pedig megegyezően végighurkolták szintelen selyemszállal.

A hosszanti szegés közepén pedig szerényen húzódik meg kétszálal apró keresztzetekkel G, BB. a menyasszony névbetűi.

Örömmel adjuk át a Magyar Asszony olvasóinak az erdélyi nagyasszonyok kincses kelengyéinek ezt az egy virágot, mert úgy érezzük, hogy ma, az udvarházak régi nevelési lehetőségeinek megszűntével, a Magyar Asszony a mai eszközeivel, nyomdafestékekkel és újsághasabkönyvvel megtanítani táborát egyedülálló nemzeti művészetére, hogy olvasói továbbtaníthatassanak. Ha nem gyűlhetünk már össze egy-egy Nagyasszony köré többévi szorgalmas tanulása sára ennek a nemes női művészetnek, megtaláljuk az utat, szorgalmat és szeretetet, hogy a magyar leányok keznyomán újra kiviritsón.

Mindazoknak, akik szeretnék felhasználni Bethlen Borbála szép hímzésmintáját, erdélyi nagyságban rendelkezésre áll szerkesztőségünkben a pontos rajz és rendelkezésére áll tanácsot a Magyar Asszony Divatszolgálat a rajz felhasználásánál, hogy mai céljainak megfelelően az eredetihez méltó munkát végezhessen.

J. M. M.

EREDETI RÉGI MAGYAR HÍMZÉSMINTÁKÉRT FORDULJUNK „A MAGYAR ASSZONY” SZERKESZTŐSÉGÉHEZ.

A MI TANÁCSAINK

A MONE ORVOSNŐI CSOPORTJÁNAK ROVATA.

Őszi gyümölcskúrák.

Az őszi gyümölcskúrák több elgondolásra vezethetők vissza. Elsősorban is az ú. n. nyerskosztoknak, a sótalan étrendnek a gyümölcskészítés a legjelentesebb és a konyhatéchnikaiak legkönyvebben megoldható formája. Másodszorban a gyümölcs cukrokban gazdag, rengeteg vitamint tartalmaz és az ásványi sók közül azokat, amelyek a szervezetenek fontosak és a veséket nem terhelik. Végül fehérjéje, szénvegyületei és a kalória-tartalma megszorított.

Kik fogják tehát hasznát látni a gyümölcskúráknak? Mindenekelőtt az emésztési zavarokban, nevezetesen székrekedésben szenvedők, azután azok, akik vesebaj folytán sótalan étrendre szorultak. Itt meg kell említenem, hogy újabbban a tuberkulózisnál is sószegegy étrendet rendelnek, az ú. n. Gerson-diétát. Ennek a Gerson-diétának is egy sarkalatos tényezője a nyersgyümölcs. A cukrokban és vitaminokban való gazdagsága alkalmassá teszi a gyümölcsöt arra, hogy kúra alakjában sápadt, angolkoros, kimerült egyének testi egyensúlyát rendezze. Végül mint megszorított kalóriatartalmú étrend, a húsos gyümölcs, fagyókúráknál, mint magas zsírtartalmú étkezés ekkor, a magas gyümölcs viszont hízókúráknál lesz alkalmazható.

Nagyon szeretném hangsúlyozni, hogy gyümölcskúrákat ne kezdjünk orvos megkérdésére nélkül és magát a kúrát is irassuk elő és irányítsassuk az orvos által. Elsősorban szól ez a gyengegyomruknak, akik esetleg savtúlterében szenvednek. Ezek jól teszik, ha a terbevert gyümölcskúra előtt próbareguli elvégzésével felvilágosítják magukat gyomruk savtartalma felől és közben is beszámolniuk orvosuknak, miképpen hatott a gyümölcskezelés a gyomrukra. Puffadtság érzése, étvágytalanság, intőjelek lehetnek, amellyel a bélrendszer az új étrend ellen tiltakozik. Intelligens magyar asszonyainknak talán nem szükséges a fagyókúrák ellen beszélnem. A "divatos alak" sokszor a testi és lelki egyensúly árán szerzhető csak meg. Mégis jól tudom, hogy

a testsúly néha nemcsak szépség-hiba, hanem komoly hátrány. Itt két dolgot kell tisztázni az illetőnek. Az első az, hogy nem rejti-e zike az elhízás mögött rejtett cukorbetegséget, amelyet a gyümölcskúra cukorbevitelle végtelen befolyásolhat, a másik az, ami különösen előbbi hölgyeknél, de uraknál is előfordul, hogy az elhízás bizonyos életkori körülményekre vezethető vissza, a belső elválasztású mirigyek csökkent vagy csökkentő működésére. Itt a gyümölcskúra fogyasztó hatása nem fog érvényesülni egymagában alkalmazva.

A gyümölcskúra elfogadott és kipróbált módja az, hogy könnyű vegyes étrend mellett naponként emelkedő adagokban adunk szőlőt, körtét vagy reszelt almát. Hogy melyik esetben milyen gyümölcs adandó azt orvosunkkal beszéljük meg. Kis adagokkal, 10–20 dekával kezdjük s óvatosan emeljük az adagot és általában $\frac{1}{2}$ –1 kg napi adag legyen a végső határ.

A gyümölcskúra előtt ne végezzünk erőszakos hashajtást, mint azt a nyerskoszt apostolai hirdetik. A gyümölcskúra amúgyis hashajtó lehet, maga fog gondoskodni a belék kelő kiürítéséről.

Hogyan adjuk a nyers gyümölcsöt? Kezdetben hámoztva, szőlőt kinyomva héjából. Ha héjában élvezi az illető a gyümölcsöt, akkor a héjára tapadó csíráktól és szennytől meg kell tisztítani. Majd frissen vasalt fehér kendővel szárazra töröljük. Csak annyi gyümölcsöt mossunk meg, amennyit egyszerre, vagy legalább is 24 óra alatt el lehet fogyasztani, mert a mosás és törés megsérti a gyümölcs héját és az eltérve rothadni fog.

Amint láttuk, a gyümölcskúra nem olyan eljárás, amit deréresborúra, hozzáférés nélkül lehetne alkalmazni. Pedig a gyümölcsre, mint tápláló és élvezeti anyagra, feltétlenül szükség van. A gyümölcs, bármi nehézek legyenek is a gazdasági viszonyok, kicserélhetetlen, nélkülözhetetlen állapotban, szorult. A folyton cserélgetett hashajtók helyett, igen eredményesen le lehet küzdeni éghyomorri adott nyers vagy aszalt szilvával. A bélrendszer jó működése, a külső

szin frissesége, hurutos hajlandóságok, csúszos betegségek leküzdése és megelőzése mind elérhető a gyümölcs naponkénti, ha nem is kúraszerű élvezetével. De a mi éghajlatunk alatt ez tisztára nyers gyümölcselel el nem érhető. Talán nem veszik rossz néven tőlem a jó magyar háziasszonyok, ha néhány orvosi szempontot mérlegetek előttük a gyümölcs eltevésére vonatkozólag.

Az a gyümölcs, amit el szoktunk tenni, vagy félrevert, vagy éppen beérett és így nem teljes értékű. Ehhez járul a dunsztolásnak nevezett kezelés, ami minden vitamin halálos ellensége. Ha tényleg teljes értékű dunsztost akar valaki, vegyen érett, de nem túlrejt gyümölcsöt, tisztítsa meg a fent leírt mosással, vágja cikkekre. Így betéve a befőttes üvegbe, leönti alkaloholos sziruppal és beköve elteszi minden fűzés nélkül. A sziruphoz literenként 8 deci vizet, 30 deka cukrot és 2 deci tisztított gyümölcsöt tartalmazó üveg és elvezetesebbek a lekvároknál. Ezeket úgy készítjük el, hogy kimagozza, héjukkal együtt egyszer felforraltuk, hozzá keverünk megfelelő mennyiségű cukrot és azonnal lefoltjuk. Így a vitamin lehetőleg kíméletes bántásban részesül. Ugyanez a szempont érvényesüljön a főzések elkészítésében. Csak addig tegyük ki a melegnek, míg feltétlenül szükséges, frissen tállaljuk. Kerüljük a melegített vasacskort. Burgonya és főzések főzővizét használjuk fel más ételnek. És gyakran adjunk friss salátát, vagy nyers gyümölcsöt.

A jó magyar háziasszonynak, hogy szeretettel minél munkaképessebb tegye, meg kell ismerkednie az orvostudomány minden olyan vívmányával, ami az egészség megőrzésére és betegségek megelőzésére szolgál. Az étrend helyes megválasztása, változatossága, az izlet és vitamindús elkészítés hatalmas fegyver az egészség és munkaképesseggel fenntartására, a magyar háziasszonyok pedig szent kötelessége, amely amellett elég nehéz feladat arra, hogy intelligens és művelt nők fantáziáját, értelmét és művészi készségeit egyidejűleg és kelőképpen foglalkoztathassa és kielégítse ambíciójukat is.

Dr. Menyhárd Irén.

Egyheti étrend.

Szerda:

Zöldségleves. Fogolyfasirozott makarónival. Krémes pite. — Vascsora: gyueves, sajt.

Csütörtök:

Zöldpetrezselymes rántott leves. Marhafelső burgonyaköftésell. Túróslepeny. — Vacsora: Trippe (olasz étel). Szőlő.

Péntek:

Halleves. Gombásréttes. Gyümölcs. — Vacsora: Rántott hal, burgonyasaláta, dió.

Szombat:

Marhagulyás. Túrósuszta. — Vacsora: Borjúmáj szalonnával tüzdelve, Gyümölcs.

Vasárnap:

Kacsapároléklevés, zsemlyemorzsgombóc. Sült kacsra vegyes salátával, kompóttal. Gesztenyorta. — Vacsora: Kacsamáj sülvé, hideg kacsra, sültcipka salátával. Torta, gyümölcs.

Hétfő:

Sóska leves. Egybesült disznókaraj, tejfeles tökfőzelék. Haboskifli. — Vacsora: Pirtított borjúmáj, reszelt burgonya, szilva.

Kedd:

Rizsleves sajtjal. Nyúlgerine sülvé, burgonyafánkórtással. Szilvágombóc. — Vacsora: Paradicsomos ürücomb tarhonyával, szőlő.

Fogolyfasirozott.

Három megisztított öreg fogoly mellehúsát a csontjáról lefejtve $\frac{1}{2}$ kg zsíros disznóhússal megfaiszrozzuk. Egy darab áztatott vizet zsemlyét, egy darab tojást, izlés szerint sőt, törött borsot összekeverve, zsemlyemorzsaiba hengergetve és a sütőben világosbarnára sütjük. Ez alatt a fogoly többi húsát, úgymint combjait, hátát és nyakát, amelyet egy nappal előbb vadlében pácoltunk, a lével együtt oly puhára főzzük, hogy a hús könnyen leváljon a csontról. Világosbarna rántást keverünk, ebben egy darab kokcakort barnítunk, a páclével felengedjük. A csontokról lefejtett húst a lében főtt zöldséggel együtt áttörjük, a bearántott lébe keverjük. Két deci édes tejfelt öntünk hozzá. A most már megült fogolyfasirozott új nyi vastag szeletekre vágjuk, melléje főtt makaróni tálalunk, a kész mártást külön hozzáadjuk.

Gyueves.

Egy tűzálló lábasban két evőkanál zsírban két nagy hagymát finomra metelve aranyárgárra pirítjuk. A hagymára jól megmosott rizksását egy ujnyi magasságban

teszünk, erre karikára metélt zöldpaprikát, a paprikára karikára vágott paradicsomot, erre szeletekben vágott, jól kivert, megsózott disznókarajot. Ismét rizst, paprikát és paradicsomot a tetejébe megint disznóhúst. Legfelül édes szegedi paprikával meghintjük, a sütőben puhára sütjük, tálalás előtt két deci édes tejfelt öntünk, avval vagy tíz percig még pároltatjuk. A tálban, amelyben sült, feltálaljuk.

Borjúmáj szalonnával tüzdelve.

Egy kg borjúmájat, miután 12 órán át tejben áztattuk, szalonnával megtüzdeljük s paprikás hagymán lábasban pároljuk, vizet is hozzáöntve, állandóan öntözgetve, ha puha, megsózzuk. A le-sült zsírt felkaparva, kevés vízzel felengedjük, a felszeletelt májjal együtt még pár percig pároljuk, $\frac{1}{2}$ kg rizst, ha vizben megfőztük, több vízben átmossuk, szítán lecsorgatjuk, petrezselymes zsírba vetjük, megsózzuk s jól átmelegítjük. Egy pudingformát kizsírno-kkal, beletezzük a rizst, jól benyomva pár percre a sütőbe tesz-szük. Tal közepére tesszük, a felszeletelt máját köréje rakjuk.

Paradicsomos ürücomb.

A bóróktól megisztított, beszózott, megpékelt ürücombot világosárgára pirtított zsírba tesz-szük. 10 dg füstölt szalonnaszele-tet, egy kis felvágott sárgap-rpát és petrezselymet, nyáron yvers paradicsomot, télen sűrű be-főtt paradicsomot, a fedő alatt pároljuk a combot állandó locsol-gatás mellett, nehogy lesüljön, de egyenletesen párolódjon. Ha puha a hús, kivesszük, a levébe két ka-nálka lisztet teszünk, tejfellet fel-eresztjük, szítán áttörjük s egy másik lábasba, havá a felszeletelt húst tettük, a mártást a húsrá önt-jük s pár percig együtt pároljuk.

Trippe. Olasz étel.

A teljesen megisztított marha-pacalt, óppúgy mint a marhahús-leves, zöldséggel puhára főzzük. Ha puha, vékony metélre vágjuk s félretesszük. 20 deka füstölt szalonnát összevagdalkunk, egy lábas-ban világosárgára pirtítjuk, egy kerek szénnyomott fokhagymát kissé megpirítunk a szalonnában, a metélre vagdalt pacalt hozzá-teszük, a húslével feltöltjük anynyira, hogy a lé a pacalt előfőj-és még főzni hagyjuk. Ezalatt vaj-ban pirtunk aranyárgára zsemlye-morzsat, ezt a lébe keverjük, egy-két evőkanál paradicsomlevet teszünk hozzá, kissé még tovább pá-rolítjuk, talba borítva, reszelt pa-rmezánnal meghintjük, feltálaljuk.

A szerkesztőség kéziratait csak akkor küld vissza, ha ahhoz meg-címzett és felbonyezott boríték-van mellékelve. Minden közlére szánt kézirát géppel a papir egyik oldalára irandó.

„Aggódo anya levele” című októberi üzenetünkőz újra sok hoz-zászolás érkezett be. Sajnos, hely-hiányában már nem közölhetjük őket. De az összes véleményök lelkiismeretes elolvása és mér-legelése alapján megállapíthatjuk, hogy ez a kérdés a legmélyebben foglalkoztatja úgy az anyákat, mint a léányokat. S ez természetes is, mert hiszen a megváltozott korral együtt megváltozott az élet-felfogás is. De egyetlen olyan me-goldást sem kaptunk, amely meg-öntötte volna mindig érzett fel-fogásunkat, hogy léányainkat igen-is, örizzünk kell. Nem régmódi gardizorással, mert az a magunk nagy elfoaltságáa és a változott életkeretek miatt legtöbbször le-hetetlen. De körül kell bástya-znunk léányaink lelkét a legmé-lyebb hittel és a legnagyobb, tu-datos, benső tisztasággal. Ha meg-tanulják értékét ennek a tisztá-ságnak, ha büszkén és öntudatos-an tartanak távol maguktól min-den frivol szót, minden túlbáza-mas gesztust, ha Istenbe vetett hitüket nemcsak az élet nagy me-gpróbáltatásai között hívják segí-tésük, hanem állandó kísérőül állít-ják maguk mellé, nem történik ve-lük sem lealázó, sem veszedelmes kaland. Természetesen, az így ne-velt léány maga is vigyáz arra, hogy lealázó helyzetekbe ne jut-hasson, neki nem való társasággá-ne kerüljön. Ezek maguktól is el-kerülők a nekik ázott szakadéko-kat, a testi-lelki tisztaságuk be-szennyezése ellen elkövetett me-rényleteket. Az ilyen léányokat nem szédítik el hangzatos jelzsa-vak és nem sodorja el őket a rossz-példa. A szerelmeben pedig nem a flirt veszedelmeit keresik, ha-nem mélyen érzik, hogy a vala-mirevaló férfiak úgy gondolkozná-róluk, mint azt mai számunkban-közölt szép verseben a most fel-tűnt és gyorsan ivelő pályájú ifjú-poéta, Gyurányi László olyan szé-pen megírja.

Egy aggódo anya levelehez. Ol-vassa a kérdést és az erre beküld-ött válaszokat, mint a MANSZ ifjúsági osztályának vezetője, ma-gam is szeretnék a felvetett pró-blémahöz néhány szót hozzá fűz-ni. Ez a kérdés nem is olyan egy-szerű, mint amilyennek látszik. A világ irodalma már évek óta tá-gyalja és tárgyalni fogja még hosz-szú évekig. Mert ilyen széles vá-laszték mellett különösen mutatós, mint most. Apát és fiukat, anyá-

kat és le-dig is az de a mai-póban ha-mészétes szükéles-nagy léle-nyire rá-nyire el-lyeg, vagy-nyira sz-után vá-

Nekün-értenünk-utáni vá-ben rejli-zetének-megértés-nyának a-anya ak-gét a sz-legnagyo-rodalmá-valaki-anya, —-jók meg-munkák-m körül, h-megértés-nehézb-egy másh-nyának-éles elm-pintattra-

Aggódo-válaszok-ne van-letet vá-

Sz. Sz-sen fed-sabbnak-a cél ér-mas ba-nak is, ralmény-nője, a-gort is-ne legy-nya n-ben —

Nines-egy ch-mama-lett, —-móri k-ármékek-bolní a-szólni-gövesel-már k-ségtud-junk a-ralozás-jár ott-ja bá-telcú-jók s-szóko-per-ahoy-dél-ban te-nál ter-

kat és leányokat elválasztotta eddig is az élet folytonos fejlődése, de a mai kor kissé gyorsabb tempóban halad, mint ahogy az a természetes fejlődés szempontjából szükséges lenne. A háborúval járó nagy lelki és fizikai válság mindegyikre rányomta bélyegét. Amennyire elnyomottak lettünk testiileg, vagyis gazdasági téren, annyira szabadság és függetlenség után vágyunk szellemikben.

Nekünk, anyáknak, meg kell értenünk leányaink függetlenség utáni vágyakozását és éppen ebben rejlik a mai anya nehéz helyzetének megoldása, hogy ezt a megértést kellő okossággal leányaink javára használjuk. A mai anya akkor teljesítette kötelességét a szó igazi értelmében, ha a legnagyobb diplomata az ő kis birodalmában. Ma nem elég az, hogy valaki jó háziasszony, szerető anyai — ezek csak az alapot adják meg. Ahhoz, hogy szép és harmonikus életet teremtsen maga körül, hogy férj és gyermekek is megértsék egymást — ami megnehezíti, mint az anya és leány egyezsége, való viszonya — az anyának végtelen sok türelme, és éles elméje, okos józanságra és tapintatra van szüksége.

Aggódo anyai kérdésre érkezett válaszokban csaknem minden benne van már, amire a kérdés feleletét várhat.

Sz. Szabó Mária írása különbözőségi gondolataimat. Legfontosabbnak tartom én is, legokosabb a cél érdekében, ha az anya bizalmas barátokje gyermekeknek. Fiúknak is, de leányoknak minden körülmények között. Megértő barátja, aki az úgyi szükségesség szigorú is úgy alkalmazza, hogy az ne legyen súlyos kötelesség. — Az anya maradjon testben és lélekben — kellő mérséklettel — fiatal. Nincs szomorúbb látvány, mint egy elmaradt gondolkodású, öreg mama ultramodern leányai mellett — vagy jelentéktelen, szomorú kis leány egy túl-mai mama ármékkében. Ígygyezünk kiküszöbölni az éles ellentétet, lecsiszolni a surlódásra okot adó kis növekedet. Leányainkat neveljük kiskoruktól kezdve kötelességtudásra, szorgalomra, de adjunk alkalmat a munka utáni szórakozásra is, és pedig lehetőleg saját otthonunkban. Így megismerjük barátaikat, barátinókat. Megfelelő társaságban aztán engedhetjük őket, akár felügyelet nélkül is, szórakozni, sportolni, — de az éppen szóbanlevő weekendezést, ahogy az szokásban van, szombat délután vasárnap estig, még magában teljesen megbízó, okos leány nálam tartom célszerűnek.

SCHMOLL PASTA

magyar gyártmány!

Egy 17 éves leány meg különösen fiatal arra, hogy önállóan szórakozzon. Majd, ha 25—30 éves és maga keresi meg a kenyerét, vagy ha nincsen otthon! Szegény kis leány, aki maga kell a szórakozásait megkeresse! Egy 17 éves gimnazista leány ne irgylje, hanem sajnálja azt, aki így kénytelen napfényt vinni az életébe. A 17 éves leány maga legyen a napfény, jókedvű, simogató kis tündér a maga körében, — legyen boldog, akinek védő otthont adott a Minsdenható.

Még egy tanácsot az anyáknak. Próbáljuk leányainkat bevonni komolyabb társadalmi munkánkba. Rávelelni arra, hogy milyen szép és hasznos szórakozás, ha együttesen, jókedvűen dolgozunk másokért, ha próbáljuk a sok könyvet elterelni, a sok nyomorúságot enyhíteni. Járjunk előttük magunk is mindig jó példával, a fiatalok lelkét fogékony arra, amit közzévetlenül maga előtt lát. Neveljük leányainkat jószívű, megértő lelkű, vallásos, de emellett okos és céltudatos, magában bízó nővé, — így kevesebb csalódás ér gyermekeinkben.

Es egy üzenet még a 17 éves kis leányknak. Tapasztalat alapján üzenem. Egy leány, akármilyen mai, akármennyire függetlenségre vágyó, a lelkében mégis vágyik arra, hogy egyszer függjön kissé valakitől, valakinek a párja lehessen. Nem mondom, hogy, mint önálló nő nem lehet megelégedett, sokszor tán nyugodtabb élete. — de megis!

A túlságosan feltűnni vágyó, az otthonától mindig külön szórakozó, weekendező leányt szereti a mai férfi. Ugyarol, hízlel, — néha meg meg is kéri feleségül. De ha egy kissé komolyabban gondolkozó ember igazán házásságra gondol, megkeresi a mai leány gondvilág vidámsága mellett a finom lelket, komoly értékeket, megkeresi az olyan leányt, akiben, mint élettársában, bizonni tud!

Brosche Rudolfné.

Fiatal leány. Elvégezte iskoláit és anyagi helyzete nem kényszeríti házonkívüli kenyérkeresetre. Mint olyan szerényen írja: „Édesapám úgy gondolta, hogy megadja az általános műveltség lehetőségét és birtokunk felügyeletét máris az én gondjaimra bízta. Ezzel elég munkát és elég értékes utatvalót adott nekem. S én mégis úgy érzem, hogy hiányzik valami az életemből. Úgy érzem, hogy úgy a tanulással, mint a birtok kezelésével magamért, családomért dolgozom, de nem kapcsolódok be abba a nagy, általános küzdelembe, amelyben ma eréjteszti minden magyar. Megélhetésem biztosítottnak látszik, mert szükség esetén tudok lemondani, igényeimet bármikor önként letekezem. Így hát nem foglalom teljesen a kenyérgond és nem tölti ki életemet egészen a munka sem. Próbáltam a tanjai gyermekekkel foglalkozni, de valahogy nem tudom megtalálni a rendszert, így az eredmény nem volt kielégítő. Honnan és hogyan tanulhatnám meg a tudatos és eredményes szociális munka módokat? Nagy örömmel, igaz büszkeséggel olvastuk a sorokat. Azt hiszi, hogy nem ért el eredményt pedig a legnagyobb sikert már learrata: egyedül, irányítás nélkül megtalálta útját a ma egyik legégetőbb problémájának. Az, hogy öntudatlanul, pusztán lelke sugallatára megérezte a kor szociális követelményeit, máris nagy lépés. Hogy megpróbálta követni és a maga körében élővé tenni, haladás. De hogy tapasztalatlanságát belátta, szinte a legnagyobb és legértékesebb teljesítmény. Igen, nem hűnyhatjuk be szemeként a körülöttnünk élő magyar testvérek testi-lelki szükségletét előtt. Soha nem szabad elfelejteni, hogy nemzetünknek minden egyes tagja egy láncszem a magyarság nagy összefogásában. Ha kihull egy szem, gyengül az egész lánc. Már pedig könnyen kihull. Nemcsak a nyomor felezgeti, hanem gonosz irányítások is lazítgatják. Egy nagy

Dreher keksz

A kiváló Dreher „Vendégváró”
keksz már mindenütt kapható!

család ma ez a szegény, megpróbált nemzet. És ezért nem hangsúlyozhatjuk eléggé a közeledés szükségességét, az egymás megértésének kötelező parancsát. Isten magát kivételre helyre állította, kedvesem. Meg is áldotta a megértés nemes adományával. Most már csak arra van szüksége, hogy a megfelelő irányítást megkaphassa. Ebben a tekintetben pedig Szövetségünk belső összetétele nagy segítségére fog szolgálni. Ha elolvassa október elsejei és mostani számunk külön mellékletét, a „Leányok munkája” feleletét is fog adni kérdéseire. Különösen a szegedi beszámoló jó elindulás ebben az esetben. Szerveken a M.A.N.SZ leánykört. Ez fog adni munkalehetőséget és a legtermészetesebb keretekben oldja meg munkavágyának és nagyszerű szociális érzéseinek kielégülését. Ma különben postára adtuk a Magyar Asszonyok minden régebbi számát, melyben a M.A.N.SZ leánykörök munkájáról írtunk. Segitse a jó Isten nemes szándékaiban. Szerettel üdvözöljük.

Planctus. Érdeklődésére örömmel adjuk meg a választ. Mult számunk 431-ik oldalán közölt versük címe arra a másik versre utal, mely Magyarországnak a tártörököt való elpusztítását siratja. *Planctus destructionis regni Ungariae per Tartaros* címmel való színdrámából maradt fenn a boroszloi egyetemi könyvtárban. Szerzője menekült magyar lehetett, így őt kell a legérgebbsé latinul író magyar költőnek tartanunk. Az a közlése, hogy férfi lényre előfizetett *A Magyar Asszonyra* annak magas irodalmi színvonalá miatt, nagyon jól esett és arra ösztönöz bennünket, hogy ezt a színvonalat, mivel emelni már nem lehet, a jövőben is megtartani törekedjünk.

B. I., Nagykúta. Igazán örvendek, hogy hozzám fordult tanácsért, amikor el kell foglalnia hivatalát és gondot okoz a ruhakérdés. Nagy öröm mai nap, ha már „próbaidőre” kerül a sor egy állásnál és érthető, ha megjelénésel is hozzá akar járulni ahhoz a kellemes hatáshoz, amelyet egy szorgalmas, pontos, jómódú hivatalnok főnökében és kollégáiban kiválthat. Ruházatában semmiestre se szerepeljenek „szép” ruhái, mert az irodai munka nagyon tönkreteszti azokat, viselőjét pedig helytelenül itélnék meg. Tetszelgőknek, hiúnak tartanák. Ha az irodában szokásos, úgy nagyon okos viselőt a munkakabát, mely alatt nyugodtan elhordhatja régi szoknyáit, amelyeknek a „kiülés” már nem árt. Ennek a szoknyának és munkakabátjának biztonnyal akad helye egy közös szekrényben. Ha van ingzubonya, vagy kötszövött Lahman-férfiingszerű blúza, az a munkakabát alatt s anélkül is nagyon megfelel, mert színes, de jól mosható és nem gyűrődik. Ha már körülnézett az irodában, közölje velem tapasztalatait és hogy táncaimán igazán hasznosak legyenek, azt is: milyen ruhák állnak rendelkezésre? Mindenesetre rendezzen be egy kis dobozt ivópohár, szappan, körömelke és törülközővel, hogy zavarba ne jöjjön, ha ilyen apróságokra szükség lesz.

Most pedig bátorság és kitartás.
K. Lné, Cegléd. Igazán örültem kedves levelének és az elismerésnek. Szeretném, ha minden olvasóinknak megfelelően leköztül ruháink. Az egy ruha sokféle használatában az vezetett, hogy még itt Pesten sem tudunk egy délutáni és estélyiruhát jól kihasználni, ha nem vagyunk bálányák, vagy kimondottan társaséletet élő hölgyek. Most közlünk egy nagyon szép és nagyon hasznos megoldást, kevésbé szerény kivitel-

ben, amelyben még a legfényűzőbb keretben sem lesz viselője hamu pipóke. Ha beleszólhatok a ruha választásába, úgy mindig inkább ajánlok egy jól megvarrott ruhát, jó anyagból, többféle díszrel, gyövel, szállal, mint több kevésbé finomat. A magyar asszonyt a nyugodt, jóménőségű keret mindig jobban emeli.

M. E., Esztergom. Igen, az esernyő még esőnapok mellett is komoly kérdés, mert délelőtt és hivatalba még megjárja a vízhatlan anyagból készült kalap, de vannak esetek, amikor kötelező a teljes dísz és nem akarjuk egyonáztatni kalapjainkat, ilyen esetben egyetlen segítségünk az esernyő. Ha ruhátrunkban fekete, szürke, kék az uralkodó szín, úgy kékalapú esikok ernyőt választunk, fekete, szürke, barna ruhák esetén egyetlen mindenzhez alkalmas szín egy sötét, de élénk zöld. Ha szeretjük a gondosan összeállított részleteket, több, ruháink színében megválasztott védőselymhuzzattal látjuk el színes ernyőnket.

K. Nné, Balassagyarmat. Néhány év óta a német iparművészet minden régi szokást igyekezett felújítani, amelyek készítményeit terjesztheti és nemzeti jellegű hangulójuzhatja. Így találkoztunk újra cin- és vörösrözdécnépek egyes ételek, sütemények találásánál, így népszerűsítették a szépen fonnott kosarakat pogácsakhoz, kápláshoz és így vezették be a széles hámslapokat edények, poharak alá az abroszműkülti terítésnél. Nekünk, magyar asszonyoknak, a szép asztalnémet mindig büszkeségünk volt és nem mondtuk le róla a komoly föttekéséknél, de egy hírtelen nyujtott pohár bor, vagy hűsítő, egy váratlan villásgözegek, hidegsült, amelyet átütöz vendégek nérfjünk dolgozószobájában találunk a fényezett díofaasztalon barátságos és szép ezeken a hámslapokon. És mert nincs terítés, a vendég kevesebbet érzi az okosított fáradságot és kevésbé alkalmatlannak önmagát.

K. Erzsike, Győr. Ha barna szövetruhája, bundácskaja és szürke kosztüme van, akkor kesztyű, a vendég leghálásabb a „peccari” néven divatos díszbőrkesztyű, magas, de nem túl díszes kézelővel. Ha nagyon érzékeny a keze, fázós vagy fagyásra hajlamos, akkor a legajánlhatóbb és mindig kifogástalanul szép a frissen mosott fehér szarvasbőrkesztyű, amelynél éppen a gyakori mosás miatt életünkünk a disztitűl és beűbűs, arasznyi magas, bő szárat választunk.

Felolós szerkesztő és felelős kiadó: AMBRÓZY MIGAZZI LAJOSNÉ GRÖFNÉ.

Kiadja: A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége. — Főmunkatárs: AMON VILMOSNÉ.

A m. kir. postatakarékpénztár Árverési Csarnokának

(IX, Lónyai-u. 30-32. Távbeszélő: 87-9-65.)

1933. évi november havi ÁRVERÉSI SORRENDJE:

A) a Hegedüs Sándor árverési teremben (földszint):

- hétfőn:* szövetek, selymek, feldolgozatlan fehérneműanyagok, vásznak stb. és jobbminőségű férfiruhák, esetleg egyéb különféle használati tárgyak;
- kedden:* a) a hó első és harmadik (esetleg ötödik) keddjén varrógépek, írógépek, hangszerek, könyvek, szőrmék, szőnyegek, bundák, illetve átmeneti kabátok és felöltők;
b) a hó második és negyedik keddjén fényképezőgépek, látszerek, rajzeszközök, egyéb műszerek, szőrmék, szőnyegek, bundák, illetve átmeneti kabátok és felöltők;
- szerdán:* új és használt férfi- és női ruhák, fehérneműek, ágycsütörtökön: szövetek, selymek, feldolgozatlan fehérneműanyagok, vásznak stb., jobbminőségű férfiruhák, esetleg egyéb különféle használati tárgyak;
- pénteken:* bőrárak (cipők stb.), étszer- és fémtárgyak, kerékpárok;
- szombaton:* új és használt férfi- és női ruhák, fehérneműek, ágycsütörtökön: szövetek, selymek, feldolgozatlan fehérneműanyagok, vásznak stb., jobbminőségű férfiruhák, esetleg egyéb különféle használati tárgyak.

B) a Baross Gábor árverési teremben (II. emelet):

- hétfőn:* arany-, ezüst- és ékszertárgyak.
- kedden:* arany-, ezüst- és ékszertárgyak.
- szerdán:* arany-, ezüst- és ékszertárgyak.
- csütörtökön:* arany-, ezüst- és ékszertárgyak.
- pénteken:* bútorkészítési tárgyak.
- szombaton:* arany-, ezüst- és ékszertárgyak.

C) A zálogkölcsonfiókban

minden hó második keddjétől a hó harmadik péntekjéig hétköznapokon arany-, ezüst- és ékszertárgyak árverése. — A hó minden csütörtökjén az újpesti (Kassai-utca 40.) és a pesterzsébeti (Petőfi-utca 9.) fiókban arany-, ezüst- és ékszertárgyak, valamint különféle ingóságok.

Az egyes árverési termekben árverésre kerülő tárgyak jegyzékét, valamint a zálogkölcsonfiókban tartandó árverések pontos idejét naponta megjelenő Árverési Közlönyünk tartalmazza. Ára 10 fill., kapható az árverések helyszínén.

ÜZENET A MAGYAR ASSZONYOKNAK!

ÚJABB KEDVEZMÉNYEK KEDVES OLVASÓINK SZÁMÁRA.

„A Magyar Asszony” szerkesztősége újabb módozatokkal kíván segítségre lenni örvendetesen szaporodó előfizetői nagy táborának. Már most, az újjászervezés második hónapjában elhatározta, hogy egyelőre számonként négy oldallal kívánja emelni a lap terjedelmét, még pedig olyan kivételes formában, hogy ezt a négy oldalt az olvasó közönség rendelkezésére bocsájta. Ilyen módon lehetőséget nyújt arra, hogy még előbb és mozgékonyabb legyen a kapcsolat olvasóközönség és szerkesztőség között, másrészt pedig szolgálni kívánja a ma kívánalmait is, mindenkor gondolva arra, hogy végeredményben minden célunk a Szövetség belső életének elmélyítése.

INGYENES APRÓHIRDETÉSEK „A MAGYAR ASSZONY” OLVASÓI SZÁMÁRA.

A november 15-i számban már négy oldallal nagyobb terjedelemben jelenik meg a lap. Az egyik oldalt felajánljuk „A Magyar Asszony” előfizetőinek, hogy ingyenes apróhirdetéseket közöljenek rajta. Mindenki, aki állást keres, vagy kenyeret tud adni rászoruló magyar testvéreknek, aki valamit venni vagy eladni kíván, küldje be 15–20 szögig terjedhető apróhirdetését, és pedig mindenkor a lap megjelenését megelőző 10 nappal. Hisszük, hogy sokféle alkalmat nyújthatunk ilyen módon előfizetőinknek úgy az elhelyezkedés, mint az adás-vétel, lakáskiadás vagy téli-nyári tartózkodások megoldása terén.

A MANSZ HÁZIIPARI CSOPORTJAINAK HIRDETÉSEI.

Második oldalunkat a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége háziipari szakosztályai számára tartjuk fenn. Kiállítások rendezésének bejelentése, meghívók és értesítések éppen úgy díjmentesen közölhetők ezen a helyen, mint a különböző háziipari termékek hirdetései. Ily módon ismerik meg csoportjaink egymás működését és kicserélhetik termékeiket. Részlet- és egységárak feltüntetése, az egyes vidékek speciális cikkeinek ismertetése is helyet talál ezen az oldalon, legfeljebb 6 cm magas terjedelemben.

„A MAGYAR ASSZONY” ARANYKÖNYVE.

Régi szervezeteink s „A Magyar Asszony” előfizetői egy nagy családot alkottak. Mindegyik tudott a másíkról, szerető figyelemmel kísérték egymás munkáját, számon tartották az elért eredményeket. Most, hogy rövid idő alatt az újjászervezés nagy munkája még nagy várakozásainkat is felülmúló eredményt produkált, szeretnénk, ha éppen így tudnának egymásról továbbra is tagjaink. Ezért elhatároztuk, hogy minden számban közölni fogjuk az újonnan előfizetők névsorát. Hisszük, hogy ez a névsor is kedves és hasznos olvasmánya lesz asszonytestvéreinknek és megérzik az egyre növekedő tábor egyre növekedő erejét. Érezni fogják azt is, hogy a legkisebb faluban, a világtól legtávolabbi tanyán sincsenek egyedül. A magyar asszonyok munkaközösségének egyre növekedő táborába sereglenek a rokonlelkű asszonytestvérek, hogy tetté változtassák a hazaszerető magyar asszonyok közös akarásait.

Mai számunkhoz mellékeljük új előfizetőinknek „A Magyar Asszony Könyvtára” első kötetét: Ritoók Emma: Gyár fás Sándor két élete című regényét. Hisszük, hogy a hatalmas tehetségre valló munka nagy értégarapodást jelent olvasóink könyvtárában.

